བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 41 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

16th October 2013

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 41 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
(Emory University) ཨེ་མོ་རི་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་མང་
ཚོགས་སྟོང་ཚོ་བརྒལ་བར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་མོའི་ཆོས་འབྲེལ་སྐབས་བཀའ་སློབ་དང་
འབྲེལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ངོ་སྤྲོད་མཛད་དོན། དེ་
རིང་ངོས་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་ཚོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་མོའི་ཆོས་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་ཆོས་
འཆད་ཡུལ་འདི་བཞིན་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་མིན་སྟབས། ནང་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་
ཀྱང་ཆོས་ཞུ་བའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་སྲིད། སྤྱིར་
བཏང་ཁྱེད་རང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མེས་ནས་
བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་
ཧ་ཅང་བརྟན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་
གང་འདྲ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་གཞན་

གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་
བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་རིང་ཆོས་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

མོ་དེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་
འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད། གསང་
སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་ཕྲ་བའི་

སེམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་ནུས་པ་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སེམས་རགས་པས་
སྟོང་ཉིད་སྒོམ་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཕྲ་བས་སྟོང་ཉིད་

སྒོམ་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། མདོར་ན།
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱུའི་
དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་མཐར་
ཕྱིན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྐུ་

གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སྒོ་ནས་ཡོང་
དགོས་པ་ལས་ཐུགས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཁྱབ་ཡུལ་དུ་སྐུ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་
ཁྱབ་ན་འགྲིག་གི་མེད་སྟབས། གསང་སྔགས་
བླ༌མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསང་གསུམ་མ་ཞིག་
པར་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་
དེར་ཐུག་ཡོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་གཞུང་གི་
དགོངས་པ་མཐར་གཏུག་ནི་འོད་ཟེར་སྔོན་དུ་
བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
ནས་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ལས་བབ་ས་
གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་གངས་
ཅན་ལྗོངས་ལ་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རིས་བྱས་ནས་བསྡད་ན་
ཕལ་ཆེར་གྱོང་གུན་ལྟ་བུ་རེད། ཅེས་ངོ་སྤྲོད་དང་
ལྷན་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་ཡོད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་ཁུལ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་ལེགས་པར་
གྲུབ་མཚམས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ (Mexico)
མེ་སི་ཁོ་ཁུལ་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་
བཅས། །

ཕྱི་བཅོས་གསོ་ཐབས་བརྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཁང་ཞིག་གསར་དུ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་
གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་ཉེ་འཁྲིས་དགའ་
གདོང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁང་པ་ཞིག་ནང་དང་བླང་ཐོག་

གཞོན་སྐྱེས་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་ལགས་
དང་པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་
འགན་ཁུར་འོག་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་
(Physiotherapy Clinic) ཕྱི་བཅོས་གསོ་
ཐབས་ཁང་དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་

འཕེལ་མཆོག་གིས་དར་སྐུད་གཅོད་འབྲེག་དང་
འབྲེལ་དབུ་འབྱེད་གནང་སོང།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་

ཆུ་ཚོད་ ༡༠ པའི་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་དང་བདེ་ལེགས་
སྨན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དང་སྤྱི་འཐུས་ཟླ་བ་
ཕུན་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་གསར་འགོད་པ་
བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༥ བརྒལ་བའི་དབུས་
སུ་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་༸རྒྱལ་བའི་

སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་
སྒྲོན་འབུལ་དང་ལྷན་མར་མེ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་གྲུབ་
མཚམས་སྤྱི་འཐུས་ཟླ་བ་ཕུན་སྐྱིད་ལགས་དང་
ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་
བཞིན་མཇལ་དར་སྒྲོན་འབུལ་
ཞུས་རྗེས་གསོལ་ཇ་འབྲས་
སིལ་ཕུལ།
དེ་ནས་ཁོང་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་
དང་འབྲེལ་ལས་གཞི་དེའི་
སྔ་ཕྱིའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་
དེ་ལྟར་གསར་དུ་འཛུགས་
དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་
རྣམས་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་འགྲེལ་
གནང། དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། ཁོང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་
དག་ཐོག་ནས་ཕྱི་བཅོས་གསོ་
ཐབས་བརྒྱུད་ནས་ནད་གཞི་
བཅོས་ཐབས་ཁང་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་
བར་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་ང་
ཚོ་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་
སྦྱོང་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་འདོན་ཐུབ་རྒྱུའི་ལྷག་བསམ་ཐོག་ནས་
བསྒྲུབ་ཐུབ་ན། གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་བ་མེད་

ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
པོ་ཡོང་ངེས་རེད། ཁྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱི་
བཅོས་གསོ་ཐབས་ཁང་འཛུགས་ཡུལ་གྱི་ས་
ཆ་ཡག་པོ་རག་འདུག གང་ལ་ཞེ་ན། ཉེ་འགྲམ་
དུ་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་དང་སྨན་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡང་སྟབས་
བདེ་པོ་ཡོད། དེ་རིང་ང་རང་སྒེར་ངོས་ནས་འདི་
གར་བཅར་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་རིང་ལས་གཞི་འདི་
སྒོ་ཕྱེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པར་རྒྱུན་
གནས་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་
གཞི་ལས་སླ་པོའི་ཐོག་ནས་འགོ་འཛུགས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་མཇུག་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་
འདུག གོང་དུ་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་སོགས་
ཀྱི་འགྲམ་དུ་བཅར་སྐོར་གསུངས་སོང། མུ་
མཐུད་ཁོང་རྣམ་པའི་དྲུང་ནས་ལམ་སྟོན་ཞུས་
ཏེ་ལས་གཞི་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད། དེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ཟླ་བ་ཕུན་སྐྱིད་ལགས་
ཀྱིས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གཞོན་
སྐྱེས་ཚོས་ལས་དོན་སྤེལ་སྐབས་ང་ཚོའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་སྟེ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་གྲོལ་
སོང།

༸གོང་ས་མཆོག་མེཀ་སི་ཁོར་ཆིབས་སྒྱུར།

ཨོ་རི་སར་དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ།

༄༅། །༸གོང་ས་མཆོག་ཨ་རིའི་ཨེཊ་ལེན་ཊའི་
ཁུལ་དུ་ཉིན་གསུམ་རིང་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་
ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༡༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ལྷོ་ཨ་མི་རི་
ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་མེཀ་སི་ཁོའི་ནང་༸ཞབས་སོར་བདེ་
བར་འཁོད་འདུག སྐབས་དེར་མེཀ་སི་ཁོའི་བོད་ཀྱི་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་མར་ཀོ་ཨེན་
ཊོ་ནིའོ་ Marco Antonio Karam ལགས་
ཀྱིས་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་
རྒྱས་ཞུས།

༄༅། །ཉེ་ལམ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཌི་ས་
མངའ་སྡེའི་གན་ཇམ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་གྷོ་པལ་པུར་
གྲོང་དུ་དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ་ཕ་ལིན་ Cyclone
Phailin ཞེས་པ་མྱུར་ཚད་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ནང་
རྒྱང་ཐག་སྤྱི་ལེ་ ༢༤༠ ཙམ་རྒྱུགས་པ་དེས་ཉེ་ཁོར་
རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱང་ཐག་སྤྱི་ལེ་ ༩༠
ཙམ་གྱི་སར་ཡོད་པའི་ཉེ་འགྲམ་གྷ་ཇ་པ་ཏིའི་རྫོང་
ཁོངས་ཅན་དྷ་ར་གྷི་རིའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
ཕུན་ཚོགས་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུའང་
སྟོན་ཐོག་དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་གཏོར་བཤིག་
ཧ་ཅང་བཟོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་སུ་ལའང་
སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་མེད། དེ་ཡང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
ལས་ཁུངས་ནས་རྟོག་ཞིབ་གནང་རྗེས་གནས་ཚུལ་
བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན། བོད་མི་ཚོའི་སྟོན་ཐོག་ཨ་
ཤོམ་བཏབ་ཡོད་ཁོངས་ནས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་
ཙམ་དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ་དེས་རྩ་མེད་བཟོས་པ་མ་
ཟད། ཤིང་འབྲས་གང་ཙམ་ཞིག་རྩ་བཀོག་བཏང་
བ་དང་། བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་འགའ་རེའི་ཐོག་གློག་
གི་གདུང་མ་དང་ཤིང་སྡོང་འགྱེལ་སྟབས་གཏོར་
བཤིག་བཏང་འདུག སྤྱིར་ཨོ་ཌི་ས་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་སུ་ཁྱོན་བོད་མི་གྲངས་ ༣༠༠༠
ལྷག་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྨོ་ཞིང་ཨེ་ཀར་ ༢༠༠༠ ཙམ་
ཡོད་པ་དང། ཆར་དུས་སྐབས་སྟོན་ཐོག་གཅིག་
རང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་
སྐབས་དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ་ཀྱིས་གློག་དང་འབྲེལ་
ལམ་སོགས་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཧ་ཅང་བཟོས་ཡོད།

ཐུགས་གསོའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་བ།
༄༅། །ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་ཨོ་རི་ས་མངའ་སྡེའི་ནང་
དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ་ཀྱི་གོད་ཆག་ཕོག་པར་བརྟེན་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་སྐུ་ཞབས་མན་མོ་ཧན་སིངྒ་
མཆོག་དང་ཨོ་རི་ས་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
སྐུ་ཞབས་ན་ཝིན་པ་ཊི་ནེཀ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
བརྒྱུད་ཨོ་རི་ས་མངའ་སྡེའི་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་
ཐུགས་གསོའི་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་སྩལ་བའི་ནང་
འཁོད་དོན། ཉེ་ལམ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་རི་ས་
མངའ་སྡེའི་ནང་དྲག་ཆར་རླུང་ཚུབ་ཕ་ལིན་ཞེས་
པས་ཁུལ་དེའི་མི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་
ཆེ་བྱུང་བའི་སྐོར་ཤེས་སྐབས་ངོས་རང་ཧ་ཅང་བློ་
ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་
རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་ཚུད་ནས་ཉེན་གཡོལ་ཉེན་བརྡ་
བཏང་བར་བརྟེན་སྲོག་སྐྱོན་ཕོག་མཁན་གྲངས་
འབོར་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད་ཚོའི་འབད་བརྩོན་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་
ཞུ་རྒྱུ་དང་སྦྲགས། གོད་ཆག་འོག་དཀའ་སྡུག་མྱོང་
བཞིན་པའི་ཨོ་རི་ས་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐེབས་
རྩ་བརྒྱུད་ཨོ་རི་སའི་ངལ་སེལ་ཐེབས་རྩར་ཞལ་
འདེབས་ཕྲན་བུ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཁོད་ཡོད།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 16

ཟླ་གཡང་ལགས་ལ་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་སོགས་འབྲི་རུའི་ནང་གི་ཛ་
དྲག་གནས་སྟངས།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༩ ཉིན་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བའི་
ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༣ ཉིན་ནག་ཆུ་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་ལྗོངས་ས་ཁུལ་
ཁག་གི་གོ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཆབ་
སྲིད་དྲིལ་བསྒྲགས་ཚོགས་ཆུང་ནས་ཆབ་སྲིད་

དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་སྐབས།
བོད་མི་རང་དབང་རང་བཙན་སྐད་འབོད་གནང་
མཁན་འབྲི་རུ་རྫོང་ཚ་ཆུ་ཤང་གདོང་ལ་རུ་
མདོའི་གྲོང་མི་རང་ལོ་ ༦༨ ལ་སླེབས་པའི་
བགྲེས་སོང་ཟླ་གཡང་ལགས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ལྔའི་བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་
ཐག་བཅད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༧ ཉིན་ལྷ་སའི་སྨན་ཁང་དུ་ཉེན་རྟོག་པའི་ལྟ་སྲུང་
དམ་པོའི་འོག་སྨན་བཅོས་བྱེད་དུ་འབྱོར་འདུགཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་འཛིན་
བཟུང་བྱས་པའི་མི་གྲངས་ ༤༠ ནང་ནས་མོ་
བ་ཐང་ས་གནས་ཀྱི་ཕ་རྒྱལ་མཚན་དང་མ་དར་
སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཚེ་རིང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་
ཉེས་རྡུང་ཚད་མེད་བཏང་ནས། ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་

༥ ཉིན་ལྷ་ས་མི་དམངས་སྨན་ཁང་གི་ཕྱི་བཅོས་
ཚན་ཁག་ཐོག་བརྩེགས་ལྔ་པའི་ཉལ་ཁྲི་ ༡༨ སྟེང་
དུ་འབྱོར་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་
ཉེས་རྡུང་བཏང་བ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༥ བར་སྨན་ཁང་དུ་བཏང་མི་འདུག དེ་ནི་འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་དང་བོད་མིའི་ཚེ་
སྲོག་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱས་
ནས་བོད་མི་རྣམས་ནི་
སྲོག་མེད་བེམ་པོ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། མིར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་
པ་གསལ་པོ་རེད། ཚེ་
རིང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་
ནི་ལོ་ ༢༥ ཡིན་འདུགཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་ལ་
མི་སྣ་གཙོ་བོ་རེད་ཟེར་
ནས་ཉེས་རྡུང་ཚད་མེད་
བཏང་ནས་དེང་སྐབས་
གཅིན་པ་དང་བཙོག་པ་ཚང་མ་ཁྲག་ལ་འགྱུར་
ནས། ཤི་གསོན་ཧ་མི་གོ་བས་གནས་སུ་གྱུར་
ཏེ། ལྷ་སའི་མི་དམངས་སྨན་ཁང་དུ་ཉལ་འདུགསྨན་པ་ཚོའི་ཕྱི་ནད་རེད་ཟེར་ནས་ནང་ནད་གང་
ཡོད་པ་རྣམས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་
ཟད། དེ་ཙམ་གྱི་དོ་སྣང་དང་རོགས་རམ་མཐུན་
འགྱུར་བྱེད་ཕོད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བཞིན་
འདུགཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ཚ་ཆུ་ཤང་
ནས་སྟག་ལྷས་གྲོང་ཚོའི་སྤུན་ཟླ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དང་
དེ་བཞིན་བ་རོ་གྲོང་། ལ་འོག་གྲོང་། ཀོ་ན་གྲོང་།
བ་ལག་སོགས་ཀྱིས་གྲོང་མི་མང་པོ་ཞིག་མོ་བ་
གྲོང་ལ་ཕྱིན་ནས། དམར་གཞུང་གི་དྲག་ཆས་
ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མི་བཅས་ལ་བཙོན་ཁང་
དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་
དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཀྱང་། རེ་ཞུ་དེར་
ཉན་རྒྱུ་ཕར་གཞག་ནས་མི་དེ་ཚོར་ཉེས་རྡུང་
དང་གནར་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་འདུག ད་ལྟའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་རྡུང་ཕོགས་པའི་ནད་པ་
བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་ཞིག་འདུག དེ་ཚོ་ཚང་མ་སྨན་
བཅོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕར་བཞག་ནས་རང་གི་
ཁང་པའི་སྒོ་ཕྱི་ནང་ལ་ཡང་འགྲོ་དབང་མེད་པ་
གྱུར་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་ནས་བཟུང་
ཆུ་ཚོད་༤༨ རིང་འབྲི་རུ་རྫོང་མོ་བ་ཐང་གྲོང་ཚོའི་
མི་ཟོག་ཁྱི་གསུམ་ལ་ཟས་ཁམ་ཅིག་ཙམ་དང་
ཆུ་ཐིག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་དམག་གི་དྲག་
པོའི་བཙན་དབང་འོག་ལ་མི་ ༤༠ འཛིན་བཟུང་
བྱས་པ་མ་ཚད། ནང་ལ་ཡོད་པའི་མི་དག་སྒོ་
ཕྱིར་ཐོན་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་། དུད་འགྲོ་སེམས་
ཅན་རི་ལ་གཏོང་དུ་མ་བཅུག་པ། སྒོ་ཁྱི་ལའང་
ལྟོ་སྟེར་དུ་མ་འཇུག་པར་མེ་མདའི་ཁ་གྲིས་ཁྱིམ་
ཆས་ཡོངས་རྫོགས་སྔོག་ནས་ཐལ་ཟིང་ཕུང་
སྦྱོར་གྱི་མི་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་གང་
ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་ངན་
དེ་དག་ལག་བསྟར་བྱས་འདུག དེ་སྔོན་ཉི་ཧོང་
དམག་དཔུང་གི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མནར་གཅོད་
ཚད་མེད་བཏང་མྱོང་བ་ལས། ལྡབ་བརྒྱ་ཕྲག་

ལས་སྡུག་པ་ཏང་གི་དམག་མིས་ཞི་བའི་བོད་མི་
ཉམ་ཆུང་དེ་དག་ལ་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་དང་
ཉེས་རྡུང་ཚད་མེད་གཏོང་གི་ཡོད་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣ ཉིན་འབྲི་རུ་
རྫོང་ཟླ་ཐང་ཤང་གཡང་ཐང་གྲོང་ཚོ་བཞི་པ་ནས་
ཡིན་པའི་བུ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་རྩལ་ལགས་ཟེར་བ་
དེ་གཡང་ཐང་ནས་ནག་ཆུ་ལ་རོགས་པ་འགའ་
དང་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་དང་། དེའི་དགོང་མོར་ཉེན་
རྟོག་པས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་གར་སོང་ཆ་
མེད་དུ་གྱུར་འདུག འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་སྔོན་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་
ནང་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་ལ་འཐབ་རྩོད་
མང་པོ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱི་བཅའ་སྡོད་ལས་བྱེད་
ཚོས་ལྐོག་སྙན་ཕུལ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་
ཞིག་ཡིན་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༦ ཉིན་ཡུལ་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཁོང་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་དགོས་པའི་འབོད་
བསྐུལ་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་མི་
སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་ལོ་
ན་རྒན་གཞོན་མེད་པར་ཡོད་ཚད་ལ་ཉེས་རྡུང་
དྲག་པོ་བཏང་ནས་མི་གྲངས་ ༦༠ ཙམ་ཞིག་ལ་
ཚབས་ཆེའི་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། མེ་
འདའ་བརྒྱབ་ནས་བཀྲ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་བརླའི་
རྐང་རུས་བཅག་ཡོད་འདུག བཀྲ་རྒྱལ་ལགས་
བརླ་རྐང་རུས་པ་བཅག་པའི་དབང་གི་བཟུང་
ཁྲག་ཚད་མེད་ཤོར་ཡོད་པར་སོང་ཚེ་སྲོག་ལ་
ཧ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་འདུགདེ་བཞིན་ཚེ་དབང་གི་འགྲམ་རུས་
གཉིས་ཀ་བཅག་འདུག་པས་ཧ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོའི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག དེར་བརྟེན་ཁོང་ཕྱི་
ཚེས་ ༧ ཉིན་དགོང་མོ་ལྷ་སའི་སྨན་ཁང་ཞིག་
ལ་ཁྱེར་འདུག ད་དུང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
ནད་པ་བློ་བཟང་དབང་ཆེན་ལགས་དང་། དཔའ་
རྡོར་དགྲ་ལྷའི་བུ་གཉིས་སོགས་གཙོས་པའི་
མི་མང་པོ་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཕོག་ཡོད་
པ་མ་ཟད། དུག་རླངས་བཏང་ནས་མི་མང་པོ་
ཞིག་དྲན་མེད་དུ་རྒྱལ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
འདུག ད་དུང་མུ་མཐུད་ནས་གནས་ཚུལ་ཛ་

དྲག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག ཁ་
པར་དང་དྲྭ་ལམ་ཚང་མ་བཀག་ཟིན་པས་གནས་
ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༦ དགོང་མོ་ནས་བཟུང་
ལྷ་ས་དང་ནག་ཆུ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲི་རུའི་མི་
རྣམས་འབྲི་རུ་ལ་ལོག་མི་ཆོག་པའི་སྲིད་གཞུང་
གི་བཀའ་རྒྱ་བཀྲམ་འདུག ནད་པ་མང་པོ་ཞིག་
སྨན་བཅོས་བྱེད་མ་བཅུག་པར་བཀག་འགོག་
བྱས་འདུག གོང་ཚེས་ཉིན་མོ་འབྲི་རུ་མོ་བ་ཐང་
གི་ནད་པ་ཚེ་རིང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ལྷ་སའི་
མི་དམངས་སྨན་ཁང་དུ་ལྟ་བར་འགྲོ་མཁན་ནང་
གི་འབྲི་རུ་ཚ་ཆུ་ཨུ་ཐང་གྲོང་གི་གྲོང་མི་ཆོས་
འཛིན་ལགས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཕྱིན་འདུག་
ཟེར་ནས་ལྷ་ས་ནས་ཁ་པར་འབྱོར་འདུག ཆོས་
འཛིན་ལགས་ཁོང་རང་གི་རོགས་པས་བཤད་
པ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་ནས་
མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་སྔ་རྗེས་ཏོག་ཙམ་ཤོར་བ་
དང་བརླག་སོང་ཟེར་གྱི་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་
ཛ་དྲག་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཐོན་འདུགཁམས་འབྲི་རུ་ནས་རྩོམ་པ་པོ་ཞོགས་དྲིལ་

འཛིན་བཟུང་བྱས་པ། ༄༅། །ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བ་ལྟར་

ན་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་
རྫོང་གི་ན་གཞོན་རྩོམ་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་
མཚན་ནམ་པིར་མིང་ལ་ཞོགས་དྲིལ་ལགས་
དང། ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་གཡུལ་རྒྱལ་ལགས་
གཉིས་རྫོང་ཉེན་རྟོག་པས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
འདུག སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས ༡༡ ཉིན་མཚན་
མོ་ཆུ་ཚོད ༡ ཙམ་ལ་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་

མི་སྣ་ཁ་ཤས་གློ་བུར་དུ་འབྲི་རུ་རྫོང་གཤམ་ཆུ་
ཤང་སྟེང་མཁར་གྲོང་དུ་སོང་སྟེ་ཞོགས་དྲིལ་
ལགས་ཀྱི་སྡོད་ཁྱིམ་དུ་འཛུལ་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱལ་
ཁབ་ཁ་བྲལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་དཀྲུག་
ཤིང་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་བཙུགས་པ་མ་
ཟད། ཉེ་ཆར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་མོ་བ་གྲོང་
དང་སྨོན་ཁྱིམ་གྲོང་ཟླ་ཐང་ཤང་། དེ་བཞིན་རྫོང་
སློབ་གྲྭ མི་དམངས་ཟས་བཅད་ནས་མཚན་ཉལ་
ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་
ནས་ཁོང་གིས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་
བཤད་ཡོད་པའི་ཉེས་པ་སོགས་བཀལ་ནས་
དེ་མུར་འཛིན་བཟུང་བཙན་འཁྲིད་བྱས་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་སྡོད་ཁང་ཕྱི་ནང་སྔོག་བཤེར་
ནན་མོ་བྱས་པ་མ་ཟད་ཁོང་གི་གློག་ཀླད་དང་
ཁ་པར་དཔེ་དེབ་ཅི་ཡོད་ཟླ་བསྒྲིལ་ནས་བཙན་
འཁྱེར་བྱས་ཡོད་འདུག དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཁོང་
གི་གྲོགས་པོ་གཡུལ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱང་འབྲི་རུ་
རྫོང་གཤམ་ཆུ་ཤང་སྟེང་མཁར་གྲོང་ནས་གློ་
བུར་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག གཡུལ་རྒྱལ་
འཛིན་བཟུང་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱལ་
ཁབ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་
སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་བཤད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་
ལྷིང་ལ་ཕུང་དཀྲུག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་
བཙུགས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་འདུགན་གཞོན་རྩོམ་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་མཚན་ནམ་ཞོགས་དྲིལ་ལགས་ནི་ཕ་ཡུལ་
ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་གཤམ་ཆུ་ཤང་
སྟེང་མཁར་གྲོང་ནས་ཡིན་ལ་རང་ལོ ༢༧ ཡིན་
འདུག ཆུང་དུས་ནས་གཤམ་ཆུ་ཤང་སློབ་ཆུང་
འགྲིམས་པ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་སྡེ་དགེ་
དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ནས་ནང་ཆོས་
གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་རིག་
གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་གང་ལེགས་

གནང་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ བར་སྡེ་དགེ་དཔལ་
ཡུལ་དང་གསེར་རྟ་ལྔ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་
གླིང་སྡེ་དགེ་ཞེ་ཆེན་སྡེ་དགེ་རྫོགས་ཆེན་ཡ་
ཆེན་སྒར་ཨ་མདོ་རྔ་པ་ཀིརྟི་དགོན་བཅས་སུ་
སློབ་སྦྱོང་དང་གྲྭ་སྐོར་ལ་སོང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩
ལོ་མཇུག་ཏུ་སྐྱ་སར་བབས་ནས་ནུབ་བྱང་མི་
རིགས་སློབ་གླིང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་གི་ལམ་
ནས་རྩོམ་རིགས་སྐོར་ཆེད་སྦྱང་ལོ་བཞི་གནང།
འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་
སློབ་གླིང་ནས་ཁོང་དང་བཅས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་
དུས་རྒྱུན་སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་བགྲོ་གླེང་འདྲ་མིན་
བསྐོངས་རྐྱེན་རྒྱ་གཞུང་གིས་བགྲོ་གླེང་བརྗོད་
བྱ་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཁ་དཀྲི་
བསྙོན་འཛུགས་བྱས་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པར་
ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ལས་མེད་ཀྱང་བཙན་པོ་བྱས་ནས་
སློབ་གྲྭ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བཏང་།
ཕྱི་ ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཕ་ཡུལ་ཁམས་
ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་ལོག་ནས་ <<
མི་རབས་གསར་པའི་མགྲོན་ཁང >> ཟེར་
བ་ཞིག་བཙུགས་པ་དང་ཞོར་དུ་སློབ་གྲྭ་ལྟ་བུ་
གཉེར་ནས་ཕ་ཡུལ་གྱི་ན་གཞོན་ཚོར་བོད་རྒྱ་
ཡིག་རིགས་གཉིས་ནས་རིན་མེད་ངང་སློབ་ཁྲིད་
བྱས་ནས་ཟླ་ཤས་སོང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་
ཁོང་གིས << ཁ་བ་ལ་འཁྲེང་བའི་དུང་སེམས་
ཀྱི་ཅོང་སྒྲ > དང་ << གངས་རིའི་ལས་

དབང།>> ཞེས་པའི་རྩོམ་དེབ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་
པར་སྐྲུན་བྱས་རྗེས་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོས་གདེང་
འཇོག་གང་ལེགས་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ནས་
རིམ་བཞིན་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་དུ་
ཁོང་དང་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་མཉམ་རུབ་ཀྱིས <<
མི་རབས་གསར་པ།>> ཞེས་པའི་ལོ་དེབ་
རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་ཁོང་ལོ་དེབ་དེའི་གཙོ་
སྒྲིག་འགན་འཁུར་བླངས།
ད་དུང་རྒྱ་ཡིག་གི་ལམ་ནས <<
秀真博客>> རྒྱ་ཡིག་པོད་ཁུག་ཞིག་
ཀྱང་གཉེར་ཡོད་པ་རེད་ལ་པོད་ཁུག་དེར་ལྷུག་
རྩོམ་དང་སྙན་ངག སྒྱུར་རྩོམ་བཅས་རྩོམ་ལུས་
འདྲ་མིན་སྒོ་ནས་ཡིག་འཇོག་བྱས་ཡོད་པ་
རེད་འདུག http://xiuzheng.tibetcul.
com/131613.html#253254 འདི་ནི་

ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ལགས།

ཁོང་གི་དེ་སྔའི་རྒྱ་ཡིག་ཟིན་བྲིས་ཁ་བྱང་ཡིན་
མོད་ད་ལྟ་ཁ་བརྒྱབས་ཚར་ཡོད་པ་རེད། གཡུལ་
རྒྱལ་ལགས་ནི་ཕ་ཡུལ་ཡང་ཁམས་ནགས་ཤོད་
འབྲི་རུ་རྫོང་གཤམ་ཆུ་ཤང་སྟེང་མཁར་གྲོང་
ནས་ཡིན་ལ་རང་ལོ ༢༦ རེད། གཡུལ་རྒྱལ་
ལགས་ཀྱང་ཆུང་དུས་ནས་གཤམ་ཆུ་ཤང་སློབ་
ཆུང་དུ་འགྲིམ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་རྫོང་ཉེན་
རྟོག་ལས་ཁུངས་སུ་ལས་གནས་བསྐོ་བཞག་
བྱས་རྗེས་ཁོང་གིས་རྫོང་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་
སུ་ལོ ༧ ལས་ཀ་བྱས་མོད། ཉེན་རྟོག་པའི་
ལས་ཀ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་རྐྱང་རྐྱང་ཡིན་
དུས་ལས་ཀ་ཧ་ཅང་བྱེད་མི་བདེ་བའི་དབང་
གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ཁོང་རང་འགུལ་ངང་
ལས་གནས་ལས་རྩ་དགོངས་ཞུས་ནས་རྫོང་
ཐོག་ཏུ་ཚོང་ལས་གཉེར་སྐྱོང་བྱས་ནས་བསྡད།
ཁོང་ཉེན་རྟོག་ལས་ཀ་བྱས་རིང་ཕ་ཡུལ་གྱི་མི་
དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
ཀྱང་། ཁོང་གི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཆབ་
སྲིད་ལྟ་བའི་ཐད་ཧ་ཅང་འགལ་འདུ་ཆེན་
པོ་ཡོད་དུས། ལས་གནས་རང་འགུལ་
ངང་གཡུགས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་གི་
འདུག་རོགས་མིང་ལ་ལྷ་སྐྱིད་སྒྲོལ་མ་དང་
ཕྲུ་གུ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད་འདུགགཡུལ་རྒྱལ་ལགས།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 16

སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པ་བའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།
༄༅། །ང་ལ་བཤད་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་མེད།
ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཧ་ཅང་རྩ་
ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་བཙན་
བྱོལ་ལ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
ཞིག་ཟུར་དུ་བཙུགས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སོན་
རྩའམ། ཉམས་མྱོང་གསོག་ཡག་ཅིག་ཆགས་
རྒྱུ་རེད། ཡིག་ཆའི་ནང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་མི་ཡུལ་ཁྲིམས་སློབ་ཐོན་
པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཡིས་བོད་མི་
དང་། ཉེ་འཁོར་ཡུལ་མི་ཉམ་ཐག་ཚོར་རོགས་
ཕན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་ཞེས་
ངོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཞིག་ལུང་དྲངས་འདུག དེ་
ནི་སྔོན་མ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་
གིས་ང་ལ། ང་ཚོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་
བཙུགས་ཏེ། ཡུལ་པ་ཚོའི་ནང་ཁྲིམས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་འཕྲད་མཁན་ལ་གླ་ཆ་ཉུང་ཉུང་བླངས་ཏེ་
ཁྲིམས་རྩོད་བྱེད་ཐུབ་ན། ཡུལ་མི་ཉམ་ཐག་
ཚོས་ཁྲིམས་རྩོད་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་གླ་དགོས་
བྱུང་ན་གླ་ཆ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྲོད་དགོས་པས།
ཁྲིམས་ལ་གཏུག་དགོས་མཁན་ནང་ལ་དངུལ་
མེད་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཚོའི་
གྲས་ལ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པ་ཟེར་ཀྱང་རུང་། གང་
ལྟར་དགེ་རྩའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཞེས་བསམ་
འཆར་བཤད་བྱུང་། རྒྱ་གར་ལུང་པར་དེ་འདྲ་
ཡོད་དམ་མེད། མི་སྐྱོ་པོ་ཚོར་ཁྲིམས་རྩོད་པའི་
རོགས་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཨེ་ཡོད། ཡོད་པ་ཡིན་
ན། ང་རང་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་
པོ་ཡོད། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གཡས་གཡོན་
ལ་ཡུལ་པ་སྐྱོ་པོ་མང་པོ་ཡོད། རིམ་པས་ཉམ་
ཐག་ལ་དྲང་བདེན་མིན་པའི་འོག་ནས་དཀའ་
ངལ་འཕྲད་སྐབས། བོད་པའི་ནང་ནས་ཁྲིམས་
རྩོད་ཀྱི་རོགས་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡུལ་པ་ཚོ་ལ་དངོས་
གནས་ཞབས་འདེགས་ཡིན་པས་གནད་འགག་
འདུག ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་གར་ཡུལ་མིར་ཁྲིམས་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་འདྲ་ལ་ང་ཚོས་རོགས་
བྱས་པ་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་ཐོག་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་
འཛུགས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ། ཁྱེད་རང་
ཚོས་བསམ་བློ་ཐོང།
(མཚམས་འདིར་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
ཆེ་བས་དེའི་སྐོར་གྲོས་གཞི་གཉིས་པར་བཞག་
ཡོད་ཅེས་སྙན་གསན་ཞུས་པར།)
༸གོང་ས་མཆོག་ནས། དེ་འགྲིག་
འདུག དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོར་བསམ་ཚུལ་ཞིག་
ཤོད་དགོས་བསམ་བྱུང་། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ནང་ནས་
ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་
སོགས་སུ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་ལའང་
ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སློབ་
སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ཐའེ་ཝན་ལྟ་
བུར་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ཀྱི་མེད་དམ། དེའི་
ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོ་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བྱེད་མ་བདེ་བ་ཡོད་
ཚེ། སྒེར་པ་སོ་སོའི་མིང་ཐོག་ནས་ཐའེ་ཝན་དུ་
ཕྱིན་ཏེ། ཧོང་ཀོང་གི་ཁྲིམས་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་ནག་རང་གི་ཁྲིམས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ལོན་པའི་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་གྱི་འདུགསྔོན་མ་ནག་ཆུའི་སྨད་ནས་ཡིན་
པའི་བོད་པ་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། དེས་ཁོང་ཚོའི་ས་
ཆའི་ཐོག་ཡུལ་ལྷའི་གནས་རི་ཞིག་ཏུ་གཏེར་
ཁ་སྔོག་འདོན་བྱེད་དུ་སླེབས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་
ས་གནས་ཀྱི་རྫོང་དཔོན་ལ་ང་ཚོའི་ས་ཆ་འདི་
རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་བྱས་
ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ས་
གནས་ཀྱི་རྫོང་དཔོན་དང་གཏེར་ཁ་སྔོག་མཁན་

གཉིས་ཀ་ལྐོག་ཟ་རུལ་སུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ་རྫོང་དཔོན་གྱིས་ཉན་མ་
བྱུང་། ཐ་མ་ཁྲིམས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཁོ་ཚོར་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་བྱུང་ཞེས་ཤོད་མཁན་བྱུང་། དེ་ནི་ལོ་ཁ་
ཤས་གོང་ལ་རེད། ༢༠༠༨ ལོའི་གནས་ཚུལ་
དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་དུས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
སྐད་ཆ་བཤད་ན་ཤོད་ས་ཡོད་པ་དང་། བཤད་
ནས་དོན་འབྲས་སོན་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་
བྱུང་འདུག ངས་མི་དང་ས་ཆའི་མིང་དྲན་གྱི་མི་
འདུག འདི་གནད་འགག་འདུག་བསམ་བྱུང།
ཁུ་ཚུར་བཅངས་ནས་སྐད་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་
པར། ཁོ་རང་ཚོའི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་རྩ་ཁྲིམས་
ཐོག་ང་ཚོ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་ཐོབ་ཐང་
གང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དམངས་ལ་
ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།
རྩོད་པ་བརྒྱབ་ན་རྒྱག་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད།
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་
རེད། ང་ཚོས་རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་མེད། ཕྱིན་
ཆད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཞིག་སྔ་
ཕྱི་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་རང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བལྟས་
ནའང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེར་བརྟེན། ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་
ཐོབ་ཐང་རྩོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐད་འབོད་བྱས་ནས་
ཐོབ་ཐང་རྩོད་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་
ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་
ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་པ་ཤེས་
པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་
རྩོད་པ་རྒྱག་རྒྱུ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་
བསམ། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་སྤྱིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
ཆ་ནས་རེད།

ན་ནིང་རྒྱ་མི་བཅུ་གྲངས་ཤིག་
འདིར་ང་ཐུག་པར་སླེབས་བྱུང་། དེའི་ནང་སློབ་
སྦྱོང་ཡོད་མཁན་ནམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་
ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་བཞི་ལྔ་ཞིག་
འདུག ཁོ་ཚོ་མཉམ་དུ་གྲོང་གསེབ་པ་སྤོ་བོ་
ལྷམ་ཡང་རལ་པ། རྐང་སུག་གྱོན་རྒྱུ་མེད་པ།
གྱོན་གོས་ཀྱང་ཧ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཞིག་འདུག གདོང་
པ་ལ་བལྟས་ན་ལྟོ་ཆག་ཤོར་པ། ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་

མིས་ཁོང་ཚོས་བཤད་པའི་ཚེ་གཡོག་གི་གདོང་
པ་ལྟ་བུ་ཧ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཞིག་འདུག ཁོའི་རོགས་
པ་ཚོ་གྱོན་པ་ཡག་པོ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཡང་ཡག་
པོ་ཡོད་པས་སྤོ་བོ་དེར་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་འདུགཁོ་གྲལ་མཐའ་དེར་བསྡད་སོང་། གཞན་ཚོས་
གྲོང་གསེབ་པ་སྤོ་བོ་དེར་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་སྟབས། ང་ནད་ཐེག་མ་བྱུང་།
ནམ་རྒྱུན་ངས་འབོར་ཤོབ་བཤད་པ་ལྟར།
དམར་པོའི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་བྱས་ན་ཁོང་ཚོ་ལས་
ང་ཕལ་ཆེར་དམར་བ་མེད་དམ། དེང་སང་རྒྱ་
ནག་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་དངུལ་དང་
དབང་ཆའི་བསམ་བློ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་
ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་
ཙམ་མི་འདུག་ཅེས་ངས་དེ་ལྟར་འབོར་ཤོབ་ཤོད་
ཀྱི་ཡོད།
སྤོ་བོ་དེ་དངོས་གནས་སྐྱབས་མེད་
མགོན་མེད་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག དེ་ལ་མཐོང་
ཆུང་བྱེད་པ་ནི་མ་འོས་པ་རེད། ངས་སྤོ་བོ་དེར་
དམིགས་བསལ་འཚམས་འདྲི་ཞིག་བྱས་ནས།
ལོ་རྒྱུས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར། ཁོ་རང་
གིས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་བལ་ཡུལ་
བར་དུ་འབྱོར་བ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་འདིར་ང་
ཐུག་པར་ཡོང་དོན་ནི། ཁོ་རང་གི་རེ་བ་ལ་འདི་
ནས་ཐའེ་ཝན་དུ་ལམ་སང་གཏོང་ཆོག་ཆོག་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསམ་འདུག ང་ལ་དེ་ལྟར་
གྱི་གཏོང་ཆོག་གང་ཡང་མེད་སྟབས། རོགས་
བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཕར་ཚུར་ལམ་གྲོན་ང་
ཚོས་རོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་ཁྱོད་
རང་གིས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན། དེ་ནས་གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་
སྟངས་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་
པ་ཚོ་སྐྱོ་ཐག་ཆོད་ཡོད། དཀའ་ངལ་འཕྲད་

སྐབས་བདེ་སྡུག་ཞུ་ས་ནི་མེད། ས་གནས་ཀྱི་
རྫོང་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་ཚོ་ནི་དངུལ་དང་
དབང་ཆ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་བ་ལས། མི་མང་
གི་བདེ་སྡུག་ལ་བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་གི་
མ་རེད། རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་བྱུང་བ་མྱང་
རྒྱུ་ལས་གཞན་བྱ་ཐབས་མི་འདུག་ཟེར།
ང་ཚོ་བོད་པའི་ས་ཁུལ་ལའང་ཏན་
ཏན་དེ་རིགས་ཡོད་ཀྱི་རེད་སྙམ། རྒྱུ་ཡོད་མཁན་
དང་དབང་ཡོད་མཁན་ཚོར་
མདུན་ལམ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱོ་
པོ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་
ཚོར་གང་ཡང་མེད་པར་
སྡོད་གྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན།
ང་རང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་
ཁག་ལའང་དེ་རིགས་ཕལ་
ཆེར་མེད་དམ་སྙམ། སྔོན་
མ་གཞིས་ཆགས་ཤིག་ལ་
སླེབས་སྐབས། ས་གནས་
ཀྱི་དང་བླངས་སྐུ་སྲུང་བ་
གཅིག་ལ་ཁྱོད་རང་གནས་
སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད། བུ་
ལོན་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་
པར། བུ་ལོན་ཡོད་ཟེར། འོ་
ན་བདེ་སྡུག་ཞུ་ས་དེ་འདྲ་
མི་འདུག་གམ་ཞེས་དྲིས་པར། ཞུ་ནུས་ཀྱི་མི་
འདུག་ཟེར། སྙིང་རྗེ། སྡུག་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་
སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དཔལ་འབྱོར་གནས་
སྟངས་བཟང་བ་དང་།དབང་ཤུགས་ཕྲན་བུ་ཡོད་
མཁན་ཚོས་ལྐོག་བརྡུང་དང་ཐུབ་ཚོད་བཏང་བ་
ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།
ང་ཚོར་ས་གནས་སུ་གཞིས་འགོ་ཡོད་པ་རེད།
བོད་པ་སྐྱོ་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་དངུལ་མེད། ངའི་
ཕྲུ་གུར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་
འདུག་ཟེར་མཁན་དཀའ་ངལ་དངོས་འབྲེལ་
འཕྲད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་བརྗོད་ས་ཡོད། ང་
ཚོར་རོགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་
བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྙིང་རྗེ། དངུལ་
མེད་པ་དང་། མི་ཆའང་ཧྲག་པོ་མེད་པ། ད་ང་
རང་གི་ལས་ཡིན་ཟེར་ནས་སྡུག་སྒོམ་བརྒྱབ་
སྟེ་བསྡད་ན་ཕན་ཐོགས་མེད། སྡུག་བསྔལ་ནི་
ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སེལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ལས་ངན་གྱི་གཞན་
དབང་ཅན་འདི་ད་ལྟ་བར་དུ་སོ་སོའི་ལས་དབང་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་བསྡད་པས་འགྲིག་མ་སོང་
ཨང། ལས་དེ་འགོག་ཐབས་དང་། ལས་དེ་
སེལ་ཐབས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ། ཆོས་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཏེ་བསྒྱུར་བཅོས་
གཏོང་དགོས། སྐྱོ་པོ་ཚོ་འུ་ཐུག་པའི་སྐབས་ང་
རང་གི་ལས་ཡིན་ཟེར་ནས་སྡུག་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་
སྡོད་པ་དེ་མ་བཟོད་པ་ཞིག་འདུག སྙིང་རྗེ། བོད་
པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆུང་ཆུང་འདིའི་ནང་དེ་ཚོའི་ཐོག་
བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་འདུགམ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བོད་ལ་འགྱུར་
བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་འགྱུར་བ་
ཆེན་པོ་མ་བྱུང་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་
འགྱུར་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། འདི་ཕྱོགས་

རྒྱ་གར་ནང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་
བྱས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
ཆ་ཚང་ཤེས་མཁན་ཚོས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
ཁག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུར་མ་ཟད། རྒྱ་
ནག་ལའང་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཕན་ཐོགས་
བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ། དེ་ལྟར་ཡོང་བར་བྱེད་
པ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་དང་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་
སྟངས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྲིམས་ལ་
གཏུགས་ནས་ཁ་མཆུ་རྒྱག་པའི་དུས་ལ་སླེབས་
པ་ཡིན་ན། ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་
དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་དགོས་པ་ལས། གྲི་
དང་མེ་མདས་ཁ་གཏད་གཅོག་མི་ཐུབ། བོད་
མི་ས་ཡ་དྲུག་གིས་ཟས་བཅད་ངོ་རྒོལ་བྱས་
ཀྱང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གང་ཡང་བརྩི་གི་མ་རེད།
ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས། འདི་ཁྱེད་རང་
ཚོའི་སེམས་ལ་འཇོག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་
བྱུང་། གཞན་ཤོད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།
ལས་རིགས་འདིའི་ཐོག་ལ་ཁྱེད་
རང་ཚོ་མཁས་པ་ཡོད། ངས་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྱེད་རང་མི་རྒན་ཚོ་དང་། ཕོ་
གསར་མོ་གསར་ཚོ་ཚང་མས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་
དག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་འདི་
ཕལ་ཆེར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་
རྫས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས། ཕལ་ཆེར་ལོ་
ཁྲི་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད།
མཱེ་ཁེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་དེབ་གཅིག་བཏོན་
ཡོད། བར་སྐབས་ནས་ཡང་བསྐྱར་ལོ་རྒྱུས་
ཤིག་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག སྔ་
རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་དུས། དབུས་དང་ཤར་
ཨེ་ཤ་ཡའི་ (Central Asia/ East Asia)
ས་ཁོངས་ཐ་སྙད་ལ་རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་ཞེས་
གླིང་ཆེན་འདིའི་ནང་སྟོབས་ཤུགས་འདྲ་མཉམ་
གྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ (Empire) གསུམ་
བྱུང་བ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག སོག་པོའི་སྟོབས་
ཤུགས་ནི་དམག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བོད་
པའི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་ནང་ཆོས་ལ་བརྟེན་འདུག་
ཟེར། རྒྱ་ནག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་ཆབ་སྲིད་ལ་
བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱུང་། བོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ནུས་ཤུགས་དེ་ཧོར་དང་རྒྱ་ནག་ནང་སླེབས་
ཐོག ཆོས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་
པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་
པའང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ རེད།
སྔོན་མ་ང་སོག་ཡུལ་ལ་ཐེངས་
གཅིག་སླེབས་སྐབས། ཁོང་ཚོས་ཇིན་གིར་
རྒྱལ་པོ་བྱུང་ནས་ལོ་ ༨༠༠ ཕྱིན་པའི་དུས་དྲན་
བྱེད་ཀྱི་འདུག ངས་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཇིན་གིར་
རྒྱལ་པོར་རྗེས་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཇིན་
གིར་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་སྟོབས་སམ་སེམས་ཤུགས་
(spirit) དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོས་མུ་མཐུད་རྒྱུན་
འཛིན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ལོ་ ༨༠༠
གོང་གི་ཇིན་གིར་རྒྱལ་པོས་སེམས་ཤུགས་
(spirit) བཅངས་ནས་ལག་ལེན་ཐོག་རྟ་དམག་
ཧྲག་པོ་དང་། མདུང་དང་། གྲི་སོགས་ལ་བརྟེན་

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 16

ཡོད། དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ་གོ་མཚོན་དང་རྟ་
དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས་མ་ཡིན་པར། དེང་དུས་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་དེང་དུས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཟུང་དུ་
སྦྲེལ་དགོས་པས། དེའི་ཐད་ཇིན་གིར་རྒྱལ་པོའི་
སེམས་ཤུགས་རྒྱུན་འཛིན་གྱིས་ནུས་པ་ཐོན་པ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
རྒྱ་ནག་གིས་ཆབ་སྲིད་རྐྱང་རྐྱང་ཐོག་
རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་བསྡད། ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོ་
མགོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་བསྡད། སྦྱིན་བདག་
ཡག་པོ་ཡོད་བསམ་མུར་སྦྱིན་བདག་གིས་རྒྱབ་
ནས་ཆབ་སྲིད་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་དུས་། ང་ཚོས་
མགོ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་གོང་
མ་ངའི་སློབ་མ་ཡིན་བསམ་ནས་བསྡད་མེད་དམ་
སྙམ།

ཁྱེད་རང་ཚོར་གོ་མ་མྱོང་བ་ཞིག་
ཤོད་རྒྱུ་ཡོད། ང་ཨ་ཤོ་ཀ་མགྲོན་ཁང་ (Ashoka
Hotel) ལ་ཡོད་སྐབས། དེ་དུས་ཏིན་ཞའོ་ཕིན་
ལས་གནས་ཐོག་ཡར་སླེབས་ནས་སྲིད་བྱུས་དོན་
འཁྱོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་རེད། བསམ་ཕོ་མདའ་
དཔོན་ང་ཐུག་པར་སླེབས་བྱུང་། ཁོང་བོད་ནས་ངོ་
ཤེས་ཀྱི་རེད། བསམ་ཕོ་མདའ་དཔོན་མགྲོན་ཁང་
དུ་ཡོང་སྟེ་ང་མཐོང་མ་ཐག་སྐད་བརྒྱབ་ནས་ངུས་
སོང་། དེ་ནས་གདན་ལ་སྡོད་དུ་བཅུག་རྗེས། ཁོང་
གིས་ཟིང་འཁྲུག་མ་ལངས་པའི་གོང་གི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་། སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་
ཤིས་དང་། ཀླུ་ཁང་བ་གཉིས་ནས། ཀླུ་ཁང་བ་ཟིང་

འཁྲུག་གོང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཐུབ་པ་དང།
བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལགས་བོད་ནང་ཡོད་པ་
རྒྱ་མིས་བཙོན་ལ་བཅུག་སྟེ་ལོ་མང་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་མྱངས་འདུག བསམ་ཕོ་མདའ་
དཔོན་དང་བློ་བཀྲས་ལགས་བཙོན་ཁང་ནང་
མཉམ་དུ་འཁེལ་ཏེ་དེ་སྔའི་གནས་ཚུལ་བཤད་
རེས་བྱེད་སྐབས། སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་
ཤིས་ལགས་ཀྱིས། ང་ཚོ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་རྦད་དེ་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་འདུག་ཅེས་སྐད་
ངན་རྒྱག་གི་འདུག་ཟེར། སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་
བཀྲ་ཤིས་ལགས་དེ་སྔ་པེ་ཅིང་གི་ཏཱ་ལའི་དོན་
གཅོད་ཁང་དུ་བསྡད་མྱོང་ཡོད། མཁན་མགྲོན་
ལོ་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ལས་འགན་
འཁྱུར་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧་་་༤༨ ཙམ་ལ་
བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་སྐབས། ཟི་ཁྲོན་ཁྲིན་
ཏུ་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ལིའུ་ཝུན་ཧུའེ་དང་། བོད་པ་
ཚོས་ལིའུ་ཙི་ཅན་ཟེར་བའི་རྒྱ་དཔོན་རྒས་
པོ་དེ་ཐུག་འདུག ལིའུ་ཙི་ཅན་གྱིས་བོད་
གཞུང་ལ་འབུལ་རོགས་ཞེས་མེ་སྒྱོགས་ཤིག་
ཕྱག་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་ནས་བརྗོད་པར།
ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདི་གོ་མིན་ཏང་ཤུགས་
མར་ཆག་པའི་སྐབས་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་
ཤུགས་ཆ་ཚང་མ་སླེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་
པས། ཁྱེད་རང་བོད་པ་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་
འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་གང་ཐུབ་འབད་བརྩོན་
བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཡག་ཤོས་དེ་རེད། འདི་

སྐོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུ་
དགོས། ད་ལྟ་གོ་སྐབས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་
པས། བོད་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཐབས་ཤེས་ནུས་
པ་འདོན་དགོས་ཞེས་མངགས་འདུག ལྷ་སར་
སླེབས་ནས་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱིར་བཏང་
གི་འབྱོར་མཇལ་ཙམ་ལས་ཞུ་ས་གང་ཡང་བྱུང་
མི་འདུག དེ་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཞུས་
མེད་དམ། ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་སུ་ཡང་
བྱུང་མི་འདུག་ཟེར། ཁོ་རང་བཙོན་ཁང་དུ་སྟག་
བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་གནང་སྟངས་ལ་འུ་ཐུག་སྟེ་
བསྡད་འདུག་ཟེར། སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁོ་
ཚོས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་ཅེས་མི་བརྗོད་པར།
སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་ཧུ་ཐོག་ཐུའི་མཚན་བསྟོད་
ཀྱི་ཟུར་ནས་བོས་ཏེ། སྤོ་བོ་བཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲི་
འདིས་བྱས་མི་ཡོང་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། འདི་
དཔེ་མཚོན་གཅིག་རེད། དངོས་གནས་སྐྲབ་རྒྱུ་
ཡོད་ན་དེ་དུས་སྐྲབ་དགོས་པ་རེད། སྟག་བྲག་
རིན་པོ་ཆེ་ངའི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན། བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་
སྐུ་ཡོན་ནི་མེད། འཛམ་བུ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་
ནི་མཁྱེན་གྱི་མེད། འོག་ལ་གཞུང་ཞབས་ནང་
འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་ཁ་ཤས་
ཡོད་པ་ཁོང་ཚོར་དེ་ཙམ་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མེད་
ཚོད་རེད།
ངས་ནམ་རྒྱུན་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།
༡༩༤༧ ལོར་རྒྱ་གར་རང་བཙན་ཐོབ་པ་རེད།

རྒྱ་གར་རང་བཙན་མ་ཐོབ་གོང་ཨེ་ཤ་ཡའི་
འབྲེལ་ལམ་ཚོགས་འདུ་ (Asian Rela-
tions Conference) རྒྱ་གར་དུ་ཚོགས་
པ་རེད། དེ་ལ་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་བསམ་
ཕོ་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་དང་། མཁན་ཆུང་བློ་
བཟང་དབང་རྒྱལ་གཉིས་དང་། ལས་བྱ་རྩེ་ཤོད་
དྲུང་འཁོར་ཁ་ཤས་ཕྱིན་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་
ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡང་བཀལ་ཡོད་པ་རེད།
དེ་དུས་གོ་མིང་ཏང་གིས་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཡོད། སྐུ་
ཚབ་ཚོས་གན་དྷི་མཇལ་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་
མིའི་ནང་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁུ་ནུ་དགེ་བཤེས་
རིག་འཛིན་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་འདུག ཕྱིས་སུ་
ངས་ཁོང་གི་ས་ནས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་
པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་བཀའ་མོལ་གྱི་ཞོར་
འཕྲོས་ཤིག་ཏུ། སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པའི་ཁོངས་སུ་
ཧིན་དྷི་ཤེས་མཁན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁོང་ཕེབས་པ་ཡིན་གསུངས་བྱུང་། ཁོང་
ཁུ་ནུ་ནས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་སྟབས་ཧིན་དྷིའི་
སྐད་ལེགས་པོ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་
དེར་གྷན་དྷིས་ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་གང་
འདྲ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བྱུང་ཞེས་རྒན་
རིག་འཛིན་བསྟན་པས་གསུང་གི་འདུག གང་
ལྟར་དེ་དུས་རྒྱ་གར་རང་བཙན་ཐོབ་ཉེར་ཡོད་
པ་དང། གྷན་དྷི་བཞུགས་ཡོད་པས། དངོས་
གནས་བྱས་ན་ལྡི་ལིར་ང་ཚོའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་
གཏན་འཇགས་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐོག་བཀའ་མོལ་

གནང་དགོས་པ་རེད། ༡༩༤༧ ལོར་རྒྱ་གར་
རང་བཙན་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ལས་
ཁུངས་གཅིག་བཙུགས་ཐུབ་ཡོད་ན། ལིའུ་ཙི་
ཅན་གྱིས་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་གོ་མིང་ཏང་གི་
ཤུགས་མར་ཆག། གུང་ཁྲན་ལ་ཤུགས་ཆ་ཚང་
མ་སླེབས་པའི་སྐབས་རེད། དཔེར་ན། སར་དྷར་
པ་ཊེལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། ཁོང་གིས་
ལུང་བསྟན་ཞེ་པོ་གཅིག་བརྒྱབ་འདུག། ཁོང་
ཚོའི་གྲས་ཀྱིས་བོད་པར་ཤ་ཚ་དང་། བོད་སྲུང་
སྐྱོབ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་རྒྱ་གར་ལའང་ཉེན་ཁ་ཡོད་
པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་
དུས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་སྐབས་དེར་
ལྡི་ལིར་གཞུང་ཚབ་བཙུགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་བྱས་
ཡོད་ན་གོ་སྐབས་ཏན་ཏན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་
གོ་སྐབས་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་བཏང་སྟེ། གང་ཡང་
བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་དཔེ་ལ་
ཡོད་པ་བཞིན། ནོར་བུ་རང་ལ་ཡོད་དུས། ནོར་
བུའི་ནོར་ཉམས་མ་ཆོད། ནོར་བུ་མི་ལ་ཤོར་
དུས། སེམས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱོ་བྱུང་ཟེར་བ་དེ་
རེད། ཚང་མ་ཚར་དུས་ང་ཚོས་སྐད་བརྒྱབ་
ཀྱང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་
བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།

གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། མཚུངས་མེད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལྷན་རྒྱས་མཆོག་གང་དེར།
ཆེད་ཞུ། དགོངས་མངའ་ལྟར་ནང་སྲིད་ན་གཞོན་རོགས་སྐྱོར་ལས་གཞི་འོག་སྦེང་ལོར་ནི་ལ་མངྒ་ལ་ལས་རིགས་
སྦྱོང་བརྡར་ལྟེ་གནས་ཁང་ནས་ད་བར་རང་རེའི་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལྟར་ལག་ཤེས་འདྲ་མིན་གྱི་སྦྱོང་བརྡར་དང༌། སྦྱོང་བརྡར་ཐོན་རྗེས་ལས་འཚོལ་རམ་འདེགས་ཞུས་མུས་དེ་ལྟར་ཡང༌། སྦྱོང་བརྡར་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་སྦྱོང་བརྡར་ཐོན་རྗེས་ལས་ཀར་འཇུག་རྒྱུའི་བློ་སྤོབས་མི་ལྡེང་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྦྱོང་བརྡར་ཐོབ་པའི་ལག་ཤེས་བེད་སྤྱོད་མེད་པར་སོ་སོའི་རང་ཁྱིམ་དུ་སླར་ཡང་ལས་མེད་རང་སོར་གནས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཆེད་སྐྱར་སྦྱོང་ (Refreshing Course) ཐེངས་གཅིག་འབུལ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཁོངས་མཛེས་བཟོ་དང་སྐྲ་བཟོའི་སློབ་ཟུར་གྲངས་ ༣༠ ཙམ་ལ་སྦེང་ལོར་ནི་ལ་མངྒ་ལ་ལས་རིགས་སྦྱོང་བརྡར་ལྟེ་གནས་ཁང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ནས་ཉིན་གྲངས་ ༤༥ རིང་དམིགས་བསལ་བསྐྱར་སྦྱོང་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་དང༌། སྦྱོང་བརྡར་ཟིན་མཚམས་ལས་འཚོལ་གོ་སྒྲིགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་རྒྱུ་བཅས་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པ་གནང་སྟེ་མི་འགྲོའི་ཐོ་གཞུང་འདི་ལས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥ འགྱངས་མེད་ངེས་འབུལ་དགོས་པ་དེ་དོན་དགོངས་འཇགས་ཞུ། ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ལ།

སློབ་ཚན་དང་ས་དམིགས།

ཨང༌། སློབ་ཚན། ས་དམིགས། སྦྱོང་བརྡར་སྤྲོད་ཡུལ།
༡། མཛེས་བཟོ། ༡༥ སྦེང་ལོར།
༢། སྐྲ་བཟོ། ༡༥ སྦེང་ལོར།

དགོས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་གཤམ་གསལ།
ཀ། རང་ལོ་ ༤༥ མ་རྒལ་བའི་སློབ་ཟུར་ཡིན་པ།
ཁ། ནི་ལ་མངྒ་ལ་ལས་རིགས་སྦྱོང་བརྡར་ལྟེ་གནས་ཁང་ནས་མཛེས་བཟོའམ་སྐྲ་བཟོའི་སྦྱོང་བརྡར་ཐོབ་པའི་ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་བཤུས།
ག དོ་བདག་སྦྱོང་བརྡར་ཐོབ་ཟིན་པ་གང་ཞིག་ལས་མེད་ཡིན་པ་བརྒྱ་དཔོན་དང་ས་གནས་ན་གཞོན་འབྲེལ་མཐུད་པའི་རྒྱབ་གཉེར་སྟེང་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་གྱི་དག་མཆན་ས་རྟགས་དགོས་རྒྱུ།
ང༌། སྦྱོང་བརྡར་ཟིན་མཚམས་ལས་འཚོལ་གོ་སྒྲིགས་ཞུས་པ་ལྟར་ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ།
ཅ། བཟི་སྨན་དང་ཆང་རག་སོགས་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པའི་འགན་ལེན་དགོས་རྒྱུ།

ཐུགས་སྣང་དགོས་པ།
* གོང་གསལ་སྦྱོང་བརྡར་ཁོངས་ཞུགས་མི་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བརྡར་རིང་བསྡོད་གནས་དང་ཞལ་ལག་ནར་གཏོང་དང༌། ས་གནས་སོ་སོ་ནས་སྦྱོང་
བརྡར་ཁང་བར་གྱི་ལམ་གྲོན་དོ་བདག་སོ་སོས་གཏང་དགོས།
* སྦྱོང་བརྡར་ཁོངས་ཞུགས་མི་རྣམས་ནས་སྦྱོང་བརྡར་མཇུག་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ལས་སྦྱོང་བརྡར་བར་མཚམས་འཇོགས་རིགས་ནས་འགྲོ་
གྲོན་ཆ་ཚང་ཕྱིར་འབུལ་ཞུ་དགོས།
སྦྱོང་བརྡར་གསལ་བསྒྲགས་དུས་ཡུན་ནང་ཚུད་འཚང་སྙན་འགེངས་ཤོག་འབྱོར་མཚམས་འདེམས་ཐོན་ཇི་བྱུང་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ་རྒྱུ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པས་དྲག་གནོན་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོགས་དགོས་པའི་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༦
ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བྲི་རུ་རྫོང་དུ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་བོད་མི་ཚོས་ཞི་
རྒོལ་ཤུགས་ཆེ་བྱས་པར་བརྟེན་ཉེན་རྟོག་མི་
སྣས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བོད་མི་ ༦༠ ཙམ་ལ་
སྨད་སྐྱོན་ཕོག གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ཕྱི་ཚེས་
༩ རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་
ཡངས་ཚོགས་པས་ AMNESTY IN-
TERNATIONAL རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དྲག་
གནོན་འཕྲལ་མར་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་
གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་བའི་
ནང་འཁོད་དོན། ཞི་བའི་ལམ་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་
མཁན་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་གང་
བྱུང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་མི་འོས་པ་
ཞིག་རེད། བོད་མི་ཚོས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འདུ་
འཛོམས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་
བརྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་བཏང་སྟེ་ཁོང་ཚོར་དྲག་
གནོན་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣའི་དབང་ཚད་ལ་
དམ་བསྒྲགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་
མིའི་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འདུ་འཛོམས་བྱ་རྒྱུའི་
ཐོབ་ཐང་ལ་སྲུང་སྐྱོབས་མ་བྱས་པའི་རྟགས་
མཚན་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནག་ཉམས་ཞིབ་པ་
ལྕམ་སྐུ་ཀོ་རིན་ན་བྷར་བྷ་ར་ཕ་རན་སི་ Corin-
na-Barbara Francis ལགས་ཀྱིས་
གསུངས་ཡོད། གཞན་ཡང་ལྕམ་སྐུ་མཆོག་
གིས་གསུང་དོན། བོད་ས་ཡོངས་སུ་གནས་
སྟངས་ཛ་དྲག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་

གིས་མུ་མཐུད་བོད་མི་ཚོའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་བཏང་སྟེ་བསམ་
ཤེས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བོད་མི་ཚོར་ཉིན་ལྟར་སུན་གཙེར་དང་
ཁྱད་གསོད་བྱ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས།
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་གསལ་བསྒྲགས་
དེའི་ནང་འཁོད་དོན། མེ་མདའ་ཕོག་པའི་བོད་
མི་ཁག་གཅིག་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་ཕོག་
ཡོད་ཀྱང་སྨན་བཅོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་མ་སྤྲད་
པར་བརྟེན་དེ་ཁྲོད་ཉུང་མཐར་བོད་མི་གཅིག་
གི་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་ཛ་དྲག་ཆགས་ཡོད།
བོད་མི་ཞི་རྒོལ་བ་ཚོས་དེ་སྔ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་ས་གནས་འབྲི་རུ་མི་མང་ཚོས་རང་ཁྱིམ་
དང་དགོན་པའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་
སྒྲེང་འཛུགས་བྱེད་དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་
བཏང་བར་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་
ཞིག་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་པ་ཁོང་གློད་
བཀྲོལ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན་ཡོད།
ཐེངས་འདིར་རྒྱ་མིའི་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་བོད་མི་
ཞི་རྒོལ་བའི་ཁྲོད་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ཐེངས་གཉིས་
པ་ཆགས་ཡོད། དེ་སྔ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་
ཁམས་རྟའུར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་
སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཆེད་བོད་མི་ཁག་
གཅིག་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བའི་ཁྲོད་རྒྱ་ནག་ཉེན་
རྟོག་རུ་ཁག་གི་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉུང་མཐར་
བོད་མི་ ༡༠ ལ་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་ཡོད། ཅེས་
འཁོད་ཡོད།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 16

༄༅། ༸གོང་ས་མཆོག་ལ་དམའ་འབེབས་སྐུར་འདེབས་ཞུ་མཁན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྐུ་མས་རྐུ་མ་ཟུངས་ཟེར།
ཕྱི་ཚེས་༼༢༠༡༣།༡༠།༣༽ཉིན་གྱི་བོ་ཤུན་རྒྱ་ཡིག་དྲ་རྒྱའི་ནང་ཁྲེན་ཝེ་ཅན་གྱིས་དགག་ལན་རྩོམ་ཡིག་འདི་བཀོད་འདུག་པ་དང་བུ་རྫོང་ལྷ་མོ་ཚང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར།
༑ ཉེ་དུས་"རྒྱ་ནག་བོད་ལྗོངས་དྲ་རྒྱ་"ཞེས་པའི་
ནང་། "ཏཱ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་མཁན་གྱི་ལག་དམར་བ་ཞིག་རེད་"ཅེས་
འགོ་བརྗོད་དུ་འཁོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་གཅིག་
སྤེལ་འདུག་པ་དང་། རྩོམ་པ་པོ་ནི་ཨུ་ཅན་ཕིང་
ཞེས་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་རེད། རྩོམ་ཡིག་དེ་ཐབས་
རྡུགས་གླེན་རྟགས་ཚ་བས་དགག་ལན་རྒྱག་
རིན་མེད་ཀྱང་། བསམ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་རྩོམ་པ་
པོར་བཀའ་བཀོད་ལྟར་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཞིག་ཡིན་
འདུག དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྫུན་བཟོ་བྱས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ནས་ཚིག་འགའ་ཤས་བཙལ་
བ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆའི་
ནང་ནས་མི་བདེན་བདེན་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
རེ་ཟུང་བསྣན་པ། དེའི་ཐོག་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་མཆོག་གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁན་ཚོར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་མྱ་ངན་ཞུ་
ཚིག་ལ་ངན་སེམས་ཁོག་བཅངས་ཀྱིས་འཁྱོག་
བཤད་བྱས་པ་བཅས་མདོར་ན་མི་བདེན་རྫུན་
སྒྲིག་གིས་ཆ་བསྡུ་ཡ་བསྡུ་བྱས་པའི་རྩོམ་ཡིག་
ཅིག་རེད་འདུག དེར་བརྟེན་ཁོ་བོས་མི་སེམས་
སྐྱོབ་པའི་སླད་རྩོམ་པ་པོ་དེར་གཞི་རིམ་གྱི་སློབ་
ཚན་ཞིག་འཁྲིད་འདོད་བྱུང་།
གནད་དོན་དང་པོ་འདི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
དང་ཧན༌རིག་ཧེ་རར་ (Heinrick Har-
rer)གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རེད། ཧན༌རིག་ཧེ་
རར་ནི་ཨོ་སི་ཊོ་རི་ཡའི་རི་འཛེགས་ལུས་རྩལ་
བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཁོང་བོད་ནང་
བསྡད་པའི་བྱུང་བ་རྣམས་ "བོད་ནང་ལོ་བདུན་
"ཞེས་པའི་དེབ་གཅིག་བྲིས་ཡོད་པ་དང་རྗེས་
སུ་ཨ་རིའི་(Hollywood) ནས་གློག་
བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྔོན་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་གློག་བརྙན་དེ་བསྟན་རྒྱུར་
བཀག་བསྡོམས་མ་བྱས་ཏེ་གློག་བརྙན་དེས་
བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་སྐོར་རྙོག་
འཛིང་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་པར་
སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་ཡོད་ནའང་འཁྲབ་གཞུང་
རྩོམ་པ་པོ་དེ་སྔ་"འཇར་མན་ན་སིག་གི་དམག་
ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་"ལ་སྐྱོན་
བརྗོད་བྱས་མེད། གོ་ཐོས་སུ་ལོ་རྒྱུས་དེ་"འཇར་
མན་གློག་བརྙན་འཁྲབ་མཁན་གྱི་དུས་དེབ་"ནང་
ཕྱིར་བསྒྲགས་བྱས་འདུག གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནུབ་
ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གསར་
ཤོག་དང་དུས་དེབ་རེ་ཟུང་གིས་གསར་འགྱུར་
གྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཐབས་སུ་ཁུངས་བདེན་མིན་
པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་རེ་ཕྱིར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཧ་ལས་
རྒྱུ་གང༌ཡང་མེད། ཧན༌རིག་ཧེ་ལར་གྱི་ "བོད་
ནང་ལོ་བདུན་"ཞེས་པའི་དེབ་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
སྐད་ཡིག་ ༤༠ ནང་བསྒྱུར་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གློག་བརྙན་ཡང་བཟོ་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་བྱ་དགའ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་པར་བརྟེན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགའ་
རེས་ཁུངས་མེད་ཀྱིས་"གསར་འགྱུར་"ཟེར་བ་
རེ་ཟུང་ཕྱིར་བཏོན་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་ལྡན་གྲགས་
ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཆེ་ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་
དེ་རིགས་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་ཀྱི་མེད། མི་འགའ་རེས་
"ཧཱ་ཤིན་ཌོན་སྦྲགས་གཏམ་གསར་ཤོག་"ནང་
བསྟན་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་པར་ཚིག་ཐག་ཆོད་

པོས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་དགག་ལན་སློག་ཡོད་
པ་རེད།
ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལོ་
རབས་ཕྱེད་ཙམ་རིང་"ན་སིག་"རྗེས་འདེད་
འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་
བཞིན་ཡོད་པས། "ན་སིག་དམག་" གང་རུང་
ཞིག་གིས་གསང་བ་བཙན་པོ་ཡིབ་བསྡད་དེ་
ལོ་རྒས་ནད་གཅོང་དུ་གྱུར་ཡོད་ནའང་བཙལ་
གཅོད་ཐུབ་ན་ཚང་མ་འདེད་རྡུང་མཐར་ཕྱིན་
པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་"ན་སིག་
"ག་གེ་མོ་ཞིག་རྩལ་གཅོད་ཐུབ་ནས་དྲི་ཞིབ་
བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཧན་
རིག་ཧེ་རར་དངོས་འབྲེལ་གྱི་"ན་སིག་"ཡིན་
ན་ཁོ་པ་ད་དུང་ཡང་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་མ་འཚུད་
པར་རྒྱ་བསྒྲགས་བོད་བསྒྲགས་ཀྱིས་རང་དགར་
བསྡད་ཐུབ་བམ། གལ་ཏེ་ཧན་རིག་ཧེ་རར་"ན་
སིག་"ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡོད་
ན། གང་མྱུར་"ཝེ་སན༌ཏ་ན་སིག་རྗེས་འདེད་
ལྟེ་གནས་"སུ་ཐེར་འདོན་བྱས་ཏེ་དངོས་བདེན་
ཡིན་ན་ཡུ་སྒོར་ ༢༥༠༠༠།༠༠ བྱ་དགའ་འཐོབ་
རྒྱུ་རེད།
གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཧན་རིག་ཧེ་ལར་
"ན་སིག་"ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད།
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ཧན་རིག་ཧེ་ལར་དང་
ཐོག་མར་ངོ་ཤེས་སྐབས་ཁོང་ལོ་ ༡༡ ལ་སོན་
པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་གཤིབ་
རྒྱུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཁོང་
ལ་བག་ཆགས་གང་ཡང་འོང་མི་སྲིད། མི་གཅིག་
ལ་མི་ཚེའི་ནང་མི་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཐུག་
ངེས་ཡིན་པས། མི་ག་རེ་ཆགས་མིན་མཐའ་
མ་སོ་སོ་རང་གིས་འབད་བརྩོན་ལ་རག་ལུས་
པ་རེད། ཧན་རིག་ཧེ་ལར་"ན་སིག་"ཡིན་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ལོག་འགྲེལ་བྱས་པ་དེ་ནས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་ནག་མེད་གྲིབ་བཟོ་བྱ་རྒྱུ་ལས་དེ་
མིན་གྱི་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་སྐྱོན་འདོན་བྱ་
རྒྱུ་གང་ཡང་མ་རྙེད་པར་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་
རེད།
རྩོམ་པ་པོ་དེས་རྒྱ་ནག་བོད་ནང་མ་
སླེབས་གོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གླེང་ནས་
ཏཱ་ལའི་བླ་མར་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པ་ནི་ཁུངས་
མེད་ཀྱི་གཏམ་འཆལ་རེད། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་
སྤྱི་ཚོགས་"ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་"ཡིན་དང་
མིན་ཉམས་ཞིབ་མཁས་པ་ཚོས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་
རེད། འོན་ཀྱང་ཡིན་དང་མིན་ག་རེ་བཤད་རུང་
དེ་ནི་མི་རིགས་གཅིག་གི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དེ་སྔའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོར་གླེང་ན། མཚམས་
འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དངོས་དོན་ཁག་
ཅིག་དྲངས་ནས་གསལ་བཤད་བྱ་འདོད་བྱུང་།
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་བོད་ནང་དཔུང་
བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་"དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་
"མ་གཏང་གོང། བོད་ཀྱི་སྐབས་དེའི་མི་འབོར་
དང་སྐྱེས་ཁུངས་ཀྱི་གྲུབ་ཆར་ལྟས་ན། བོད་དུ་
"ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་"ཞེས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་
བའི་གྲལ་རིམ་འདི་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་
མ་རེད། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་སྐྱེས་

འཕེལ་ཅུང་འཐུས་སྒོ་ཚང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་
ཡིན་པས་"ཞིང་བྲན་བདག་པོ་"དང་"ཞིང་པ་
བྲན་གཡོག་"ཟེར་བའི་གྲལ་རིམ་དེ་གཉིས་
ལས་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་
ནང་ཞིང་བྲན་བདག་པོ་དང་བྲན་གཡོག་ཡོད་
པ་མ་ཚད། དཔོན་རིགས་དང་། གྲྭ་བཙུན། སྐུ་
དྲག དམག་མི། ཚོང་པ། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་
པ། ད་དུང་འབྲོག་པ་དང་ཞིང་པ། རྔོན་པ་རྒྱག་
མཁན་བཅས་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཞིང་
འབྲོག་གཙོ་བོ་བྱས་ཤིང་། རིག་གནས་ཐད་གྲྭ་
བཙུན་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བོད་འདིར། གྲལ་རིམ་
འདི་གཉིས་ཀྱི་མི་འབོར་མང་ཆེ་བ་ཡིན་པར་
བརྟེན། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་མི་
འབོར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥"ཞིང་པ་བྲན་གཡོག་རེད་
"ཅེས་མཇུག་སྡོམ་བརྒྱབ་པ་ནི་དངོས་དོན་ལ་
སྙོན་པའི་རྫུན་གཏམ་འབའ་ཞིག་རེད། དེ་ལས་
རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་བོད་དུ་དཔུང་བསྐྱོད་བྱས་
ཏེ་"དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་"ཞེས་པ་
བཏང་རྗེས། དངོས་དངོས་རྗེན་རྗེན་གྱིས་བོད་
ཀྱི་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ དེང་དུས་ཀྱི་ཞིང་པ་
བྲན་གཡོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཡོད་
པ་རེད། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྒྱུར་བཏང་བའི་
བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་དང་། འབྲོག་པ། དེ་སྔའི་བྲན་
གཡོག ནང་ཟན་དང་ཁྲལ་པ། དུད་ཆུང་བཅས་
ཡོད་དོ་ཅོག་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་མིང་ཐོག་
འོག་མི་ཚང་མར་རང་ལ་བདག་པའི་རྒྱུ་ནོར་
མེད་པ་དང། རང་དབང་མེད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གི་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ཟུང་བྲེལ་ལམ་
ལུགས་འོག་གི་"ཧྲེ་ཡོན་"ཞེས་པའི་བྲན་གཡོག་
ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
རྩོམ་པ་པོ་དེས་ཁོ་པའི་རྩོམ་ཡིག་
ནང་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་ཕ་རན་སིས་ཕྱི་
ལོ་ ༡༨༦༥ ལོར་ཡོངས་གྲགས་བྱས་པའི་
"མི་རིགས་ནག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་"བསྡུར་བ་
བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཕ་རན་སེའི་མི་
རིགས་ནག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་ལྟར་གདུག་རྩུབ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སྦྱིན་བདག་གིས་བྲན་གཡོག་
ལ་ཆད་པ་གཅད་དེ་བཙན་ཤེད་ཐོག་ཁོང་ཚོར་
ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་
"བྲན་གཡོག་ཚོས་གཏན་འབེབས་དང་འགལ་
ན། ཆད་པ་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། རླུང་རྩིའི་ནང་
བཅུག་པ། རྐང་ལྕགས་ལག་ལྕགས་བརྒྱབ་པ།

ལྕེ་དང་རྐང་ལག་བཅད་པ། མིག་རིལ་བཏོན་པ།
ཀོ་བཏུམ་བརྒྱབ་ནས་གཙང་པོའི་ནང་དབྱུགས་
པ་"པ་བཅས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་གཅོད་
དེ་དག་"བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་
གསུམ་"ཞེས་པའི་ལེའུ་བཞི་པ། "ཉེས་པ་ཆེ་
བའི་ལུས་ཆད་"ནང་གསལ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་
འདུག་ཀྱང་དེ་དག་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་
པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡོད་སྐད་སྐབས་དེའི་བོད་
འདི་ཕ་རན་སི་དང་དེ་མིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དང་འདྲ་བར་ཁྲིམས་གཅོད་སྡུག་པོ་རེ་ཟུང་
ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཚོར་ཧ་ལས་རྒྱུ་གང་
ཡང་མེད། ཞོར་དུ་དྲན་སྐུལ་གཏོང་འོས་པ་ཞིག་
ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་རྩོམ་པ་པོས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་སྐོར་གླེང་ཡོད་དུས། དེའི་ཐོག་ནས་
སྐབས་དེའི་བོད་འདི་འཐུས་སྒོ་ཧ་ཅང་ཚང་བའི་

རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱང་ཡར་རྒྱས་རྒྱུན་མཐུད་དེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་
གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། གཞི་རྐང་བོད་ཀྱི་
"ཁྲིམས་ལུགས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་"རྒྱ་ནག་
དམག་དཔུང་བོད་ནང་མ་འཛུལ་བར་སྔར་རྒྱུན་
བཞིན་བེད་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ཁྲིམས་
ལུགས་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་ཁྲིམས་ཆད་
སྡུག་པོ་རྣམས་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་
མེད། བོད་རྙིང་པའི་སྐོར་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་ནས་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་འཐུས་
སྒོ་ཚང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་ཐེངས་མང་གསུངས་
གནང་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཅོས་བསྒྱུར་དེ་
ཁོང་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་
ནང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་ནི་ཚད་མཐོའི་མང་གཙོའི་དཔལ་ཡོན་
དར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་གྱུར་སྟེ་དེ་སྔའི་བོད་
རྙིང་པའི་ལམ་ལུགས་འོག་གི་ལུགས་མཐུན་
མིན་པའི་གཞན་ཆ་རྣམས་གཙང་དག་ཤུལ་མེད་
དུ་སོང༌ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གཞུང་གི་རྩོམ་པ་
པོ་རྒྱ་གར་རྡརམ་ས་ལར་ཐེངས་གཅིག་ཡོང་
ནས་བོད་མིའི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འདི་གང་
འདྲ་ཡོད་མིན་སོ་སོ་རང་གིས་མྱོངས་སུ་སྤྱོད་
རྒྱུའི་བླང་ཆ་འདོན་རྒྱུ་ཡིན། འདི་དང་བསྡུར་ན་
དེང་གི་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་
མི་དང་མི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་ལུས་དང་
ཀླ་ཀློ་ག་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ཆགས་མི་འདུག་གམ།
རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་བོད་དུ་མ་
བསླེབ་སྔོན་བོད་འདི་ཕུགས་བསམ་ལྡན་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་གནད་དོན་མང་
པོ་ལྷག་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་དང་མི་རིགས་
གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལེ་འགུལ་ལེར་
བཅོས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུའི་བརྒྱུད་རིམ་གཅིག་ཡོད། མི་
རིགས་གཅིག་གིས་རང་ལ་ལྷག་པའི་གནད་དོན་
དེ་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་དབང་བསྒྱུར་
བྱས་ཏེ་བཅོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་
མེད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་གླེང་དགོས་
ན། དེ་སྔོན་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཀྱི་མནའ་
མཐུན་དམག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་བཙན་འཛུལ་
བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གོང་ལྟར་གྲུབ་
ཐུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ནག་ལ་སྔོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་
དབང་བསྒྱུར་བྱས་པ་དེ་ནི་ལུགས་མཐུན་གླེང་
མེད་ལོས་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་རྩོམ་པ་
པོས་ངོས་ལེན་རྩ་བ་ནས་བྱེད་མི་སྲིད། ང་ཚོས་
དེ་སྔའི་བོད་རྙིང་པར་བཤད་པ་རྒྱག་སྐབས་དེ་
བས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྒྱུར་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་
ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་མཐོང་
ཐུབ་པ་དགོས། རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་"ཞིང་
པ་བྲན་གཡོག་"རྣམས་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་
ཧྲེ་ཡོན་༼ཚོགས་མི་༽ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་
པའི་རྗེས་སུ། བོད་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མྱོང་
མེད་པའི་མུ་གེ་བྱུང་བ་མ་ཟད། བོད་མི་ཚང་
མ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་རང་སྣང་གང་ཤར་
གྱིས་དམའ་འབེབས་བརྙས་བཅོས་གཏོང་སའི་
ཚེ་གཡོག་བྲན་གཡོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་
བཞིན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སུ་མི་

སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་གཏོར་བཤིག་དང་། དེང་
གི་ཆར་བོད་ཀྱི་གཏེར་དངོས་འཕྲོག་བཅོམ་
དང་རིག་གནས་རྩ་གཏོར་གཏོང་བ་བརྒྱུད་མི་
རིགས་རྩ་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་མི་རིགས་སུ་གྱུར་བའི་
ཐབས་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་བྱུང་མྱོང་མེད། གལ་ཏེ་ད་ལྟའི་རྒྱ་དམར་
གཞུང་གི་དབང་བསྒྱུར་འོག་ཡོད་པའི་བོད་འདི།
དེ་སྔའི་བོད་ལས་ལེགས་པ་ཡོད་ན། བོད་མི་
རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་དང་རྒྱུན་ཆད་རྒྱུ་མེད་
པའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མི་སྲིད། འདས་པའི་བོད་གང་
འདྲ་ཡིན་དང་། ད་ལྟའི་བོད་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་
སྐོར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་མགྲིན་ཚབ་བྱས་
ཏེ་ཤོད་མི་དགོས་པར། བོད་མི་རང་ལ་བཤད་
འཇུག་དགོས། བོད་མིར་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་དབང་
ཆ་ཆེ་ཤོས་ལྡན་ཡོད། ད་བར་བོད་མི་བརྒྱ་ལྷག་
ཙམ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་པའི་ལམ་
ནས་ཁོང་ཚོའི་གཏམ་བཤད་དེ་སྤེལ་ཡོད། དེ་
ནི་རང་གི་གཅེས་པའི་ཚེ་སྲོག་བློས་བཏང་སྟེ་རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་
དབང་གི་ནག་ཉེས་ལ་ཞུ་འབོད་བྱས་ཡོད་པ་
རེད།
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྩོ་པ་པོ་དེའི་
རྩོམ་ཡིག་ནང་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་
ད་དུང་ཡང་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་སྐུར་འདེབས་
ཞུས་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་
མང་པོ་ཞིག་ནི་བརྗོད་བྱར་དོན་མེད་པའི་ཚིག་
ངན་བརྗོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དགག་
པ་རྒྱག་རིན་གང་ཡང་མ་མཐོང། ཡིན་ནའང་
དོན་གནད་གཅིག་ལ་རྩོམ་པ་པོས་གསལ་པོ་
བཟོ་དགོས་པ་སྟེ། གང་འདྲ་ཞིག་ལ་"འགྲོ་བ་
མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་
"ཟེར་གྱི་ཡོད༌དམ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༧ ཚེས་
༡ ཉིན་གོ་ཆོད་པའི་<<རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་དོན་
ཁྲིམས་རྭ་རོ་མན་གྱི་གན་རྒྱའི་>>ནང་། འགྲོ་
བ་མིའི་རིགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་བཟོས་པའི་ནག་
ཉེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། " མིའི་གཤིས་ཁ་དང་
ལ་རྒྱར་དམིགས་ནས་ཚབས་ཆེའི་གནོད་འཚེ་
དང་དམའ་འབེབས་བརྙས་བཅོས་བྱས་པའི་བྱ་
སྤྱོད་འབོར་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་དོན་ཡིན་
པ། འདི་དག་སྤྱིར་བཏང་ཁེ་གཙང་དང་གློ་བུར་
དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཡང་ན་སྲིད་གཞུང་གི་
སྲིད་བྱུས་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོག་མཆན་
སྤྲད་དེ་དྲག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རིགས་མིན་པར།
དཔེར་ན། མང་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལྐོག་
གསོད་དང་། རིགས་རྒྱུད་རྩ་མེད། ཁྲིམས་
ཆད་སྡུག་པོ། བཙན་གཡེམ། ཆབ་སྲིད་རང་
བཞིན་དང་། རིགས་རྒྱུད་རང་བཞིན། ཆོས་
ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་གནོད་འཚེ་བཟོས་པ་
དང། དེ་བཞིན་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་བྱ་
སྤྱོད་བཅས་ཡིན།"ཞེས་གོང་གསལ་གཏན་
འཁེལ་བྱས་པ་དེ་དག་གི་ཚད་གཞི་ལ་བལྟས་
ན། ༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་བཙན་
བྱོལ་ནང་ལོ་རབས་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་རིང་། འཛམ་
གླིང་འདིར་གནས་ལུགས་གསུངས་པ་དང་དགེ་
སྒྲུབ་ཐུགས་སྨོན་གནང་བ་དེ་དག་ཚང་མས་
གོང་གསལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་འགོག་ཐབས་
གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་བྱང་

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཕྱི་མ་ཚེས་ 13 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 16

སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱེ་
འགྲོར་བདག་གཅེས་གནང་སྟངས་ནི། བཅུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ནས་ཡ་ང་བའི་རྩི་ཤིང༌བཅས་
ལ་བྱམས་ཀྱིས་སྐྱོང་གི་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་བློ་
གྲོས་དང་མཛད་རྗེས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཕུལ་
ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཁོང་ལ་འཛམ་
གླིང་ནང་ཆེས་སྙན་པར་གྲགས་པའི་ནོར་ཝེ་
ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དགའ་
གཟེངས་བསྟོད་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་འབུལ་
བཞེས་མཛད་ཡོད་ན་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་
བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྟོད་འདི་ལྟར་ཐོབ་མཁན་
གྱི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཧ་ལམ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་
ལས་ལྡོག་སྟེ"འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་པའི་ནག་ཉེས་"ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་དང་བསྡུར་བ་ཡིན་ན། ཧ་
ལམ་དོན་ཚན་ཚང་མ་དང་མཐུན་ཡོད། དེ་
ཡང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

མིང་ཐོག་ནས་འབྲུ་རིགས་རྣམས་སྡེབ་ཉོ་སྡེབ་
ཚོང་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་རང་བྱུང་གོད་ཆག་
མེད་པ་དང་། འབྲུ་མཛོད་ནང་འབྲུ་རིགས་སྤུང་
གསོག་ཐེབས་པའི་གནས་སྟངས་འོག རྒྱ་ནག་
མི༌མང་བྱེ་བ་བཞི་དང་ས་ཡ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་གསོན་
པོར་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་བཅུག་པས། དེ་ནི་འགྲོ་
བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་འགྲོ་བ་
མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ནག་ཉེས་བསགས་
པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བེུད་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་"འཆར་ལྡན་
བུ་རྩ་"གསོ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ།
བཙན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་ཤོར་བཏང་
བའི་གྲངས་འབོར་དེ་རྒྱ་ནག་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ནས་བསྡོམས་རྩིས་བརྒྱབ་པར་གཞིགས་
ན། ཆ་སྙོམ་ལོ་རེར་ཕྲུ་གུ་མ་འབྱར་ས་ཡ་བདུན་
ལྷག་ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད། དོན་ཚན་འདི་གཉིས་
གཅིག་པོས་"འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་

ནག་ཉེས་བསགས་པའི་"ཏེ་ནི་སེའི་ཟིན་ཐོའི་
ནང་བཀོད་ཆོག་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པ་སྤེལ་བའི་ནང་རྒྱུན་ལྡན་
མ་ཡིན་པའི་མི་ཤི་བའི་གྲངས་འབོར་དང་། རྒྱ་
ནག་གི་བཙན་དབང་འོག་ཡོད་པའི་གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཁག་ལ་རིགས་རྒྱུད་རྩ་མེད་བཟོས་
པའི་ནག་ཉེས་བཅས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་
དབང་གིས་"འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་
གྱི་ནག་ཉེས་བསགས་པའི་"གྲུབ་ཆར་ཡོངས་
སུ་གྱུར་ཡོད། དེའི་སྐོར་དེ་སྔའི་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་ཀྲའོ་ཙེ་ཡང་གི་དྲུང་
ཡིག་པའོ་ཏན་གྱིས་སྔ་ལོའི་"དྲུག་བཞིའི་དོན་
རྐྱེན་"གྱི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩིའི་བརྙན་འཕྲིན་
གཏམ་བཤད་ནང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
"འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ནག་ཉེས་
བསགས་"སྐོར་གསལ༌པོ་གསུངས་ཡོད།
༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་

གི་དགེ་བའི་ཕུགས་འདུན་དང་བྱམས་བརྩེའི་
མཛད་རྗེས༌བཅས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་
ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་བ་རྣམས་མི་རབས་ནས་
མི་རབས་བར་དད་གུས་ཞུ་གི་རེད། ཁོང་ལ་
ཁུངས་མེད་སྐྱོན་འཛུགས་དང་ཚིག་ངན་སྐུར་
འདེབས་ཞུ་མཁན་མི་དེ་ཚོར་ཏན་ཏན་ལས་
འབྲས་འཁོར་རྒྱུ་རེད།
གལ་ཏེ་རྩོམ་པ་པོར་དྲང་སེམས་
དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་གཞུང་ཕྲན་ཙམ་བསྡད་ཡོད་
ན་གང་མྱུར་ཁ་ཚུར་སྐོར་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་གི་དཔེ་དེབ་སྔོག་ཙམ་བྱས་ན། ཁོང་གི་
འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་དང་ལངས་ཕྱོགས་ཤེས་
ཐུབ་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གསུང་ཆོས་ཉན་
ཙམ་བྱས་ཚེ་ཁོང་གིས་བྱམས་སྙིང་རྗེས་མི་
སྐྱོང་ཞིང་བློ་དཀར་གཞུང་དྲང་དང་། སེམས་
གཏིང་གི་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་
ཉམས་སུ་མྱོང་ཐུབ་ཀྱང་འདི་ཁུལ་གྱི་བོད་མིའི་

ཁྲོད་དུ་བསྐྱོད་ཚེ་ཁོང་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
ལ་སེམས་གཏིང་ནས་བཅངས་པའི་གུས་བརྩི་ཞུ་
ལུགས་ཚོར་ཐུབ་ཀྱང་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་འཛམ་
གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་བསྐྱོད་ཙམ་བྱས་ན།
འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མཐོ་ས་སྲིད་འཛིན་ནས་
དམའ་ས་འབངས་མི་སེར་བཅས་ཀྱིས་༸གོང་ས་
ཏཱ་ལའི་བླ་མར་དད་གུས་གང་འདྲ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ནས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཁག་ནང་
གཅིག་བསྐྱོད་ན་ནང་པ་དང་ཡི་ཤུར་སོགས་ཆོས་
ལུགས་ག་རེ་ཡིན་ན་འང་ཁོང་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
ཆོག་ལ་དད་པ་དང་གུས་བརྩི་ཇི་ཙམ་ཞུ་ཡི་ཡོད་
པ་མཇལ་དུས། འདིའི་སྐབས་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་
༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་མཚན་དམས་
སྐུར་འདེབས་ཞུས་པ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་ལས་
ངན་དང་ཉེས་པ་ག་ཚོད་ཙམ་ཞིག་བསགས་ཡོད་
པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ་པའོ།། །།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་ཁང་ཚན་ནང་ཁུལ་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༢༢ པ་དབུ་འབྱེད་དང་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་དབུ་བརྙེས་ཏེ་མི་ལོ་
༢༩ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་དང་ཁང་ཚན་ནང་ཁུལ་

རྒྱུག་མཆོང་འཕེན་གསུམ་གྱི་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་
༢༢ པ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༤༥
ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
གཙོས། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་
དང། རྡ་སྟེང་དང་གྷོ་པལ་པུར། དཔེ་སྟོན་སློབ་
གྲྭ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཛིན་དང་སློབ་སྤྱི། དེ་
བཞིན་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་གྱི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཁང་ཚན་ནང་ཁུལ་
གྱིས་གུས་འདུད་རུ་སྒྲིག་ཕེབས་གྲུབ་མཚམས།
ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་འཕགས་བོད་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱལ་གླུ་རྔ་གླིང་དང་བཅས་བཏང་ཡོད། དེ་
ནས་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སློབ་སྤྱིས་འཚམས་
འདྲིའི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྡ་ཤོད་བོད་
ཁྱིམ་དབུ་བརྙེས་པའི་ཉིན་མོ་དང་རྩེད་འགྲན་
ཉིན་མོར་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་དང་ཆབས་
ཅིག་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ད་ལྟ་སློབ་གྲྭའི་
སློབ་སྤྱིས་ལས་བསྡོམས་ནང་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་
སོང། ཕྱག་ལས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགེ་

ལས་རྣམ་པས་ཡག་པོ་དང། དེ་བཞིན་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་ཡག་་པོ་གནང་གི་
ཡོད་པ། དེའི་ནང་ནས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་སློབ་

ཕྲུག་ ༥༥ ཐོན་རྗེས་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་སེ་ལ་ཀུས་
གཙོས་བོད་ཁྱིམ་ཡན་ལག་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་
ཐོན་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ།
ཁྱོན་བསྡོམས་སློབ་ཕྲུག་ ༤༢༠ ཡོད་ཁོངས་
ནས་བུ་ ༡༡༦ དང་བུ་མོ་ ༣༠༤ ཡོད་པ་ཚང་
མས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཧུར་བརྩོན་གནང་གི་ཡོད་
པ། དེའི་ནང་ནས་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ནས་རྣམ་པ་ཚོས་ལོ་འཁོར་འདིའི་ནང་རྒན་
པས་གཞོན་པར་བྱམས་སྐྱོང་ཐོག་ནས་བལྟ་སྐྱོང་
བྱེད་རྒྱུ་དང། ཞེ་ས་སྐྱོན་རྒྱུ་སོགས་ལས་གཞི་
གསར་པ་སྤེལ་འདུག དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཚོས་དག་
ཆ་འགྲན་བསྡུར་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བགྲོ་
གླེང་གནང་རྒྱུའི་ཐོག་དོ་སྣང་དང་མཉམ་ཞུགས་
གནང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་སོང།
དམིགས་བསལ་ང་རང་མཚོན་ན་སློབ་གྲྭའི་དུས་
ནས་བགྲོ་གླེང་ལ་དབྱིངས་ཡོད་མཁན་ཞིག་
ཡིན། དེར་བརྟེན་བགྲོ་གླེང་ནང་མཉམ་ཞུགས་
གནང་མཁན་ཚོར་དམིགས་བསལ་དགའ་བསུ་
ཡོད་ཅེས། ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྐང་རྩེད་པོ་
ལོར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་བུ་དང་བུ་མོའི་རུ་ཁག་
ལ་འཚམས་འདྲི་ཡོད། རིགས་ལམ་བརྒྱུད་སློབ་
ཚན་ཁག་སློབ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུར་དགེ་རྒན་རྣམ་

པ་དང་དམིགས་བསལ་ཆོས་དགེ་རྣམ་པས་
ཐུགས་འཁུར་བཞེས་པར་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། རྣམ་པ་ཚོའི་དྲྭ་རྒྱ་དེ་ཡང་དགེ་རྒན་
དང་སློབ་ཕྲུག་ཐུན་མོང་གིས་འགན་
འཁྱེར་ཏེ་དྲྭ་རྒྱའི་སྟེང་གནས་ཚུལ་
ཁག་དུས་ཐོག་འདོན་གྱི་ཡོད་པའི་
རྣམ་པ་གསལ་པོ་འདུག་ཅེས་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། རྩེད་མོ་དེ་འཕྲོད་བསྟེན་
ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆུང་དུས་རྩེད་
མོ་རྩེ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལོ་ཆེན་པོ་
ཆགས་སྐབས་གཟུགས་པོ་བདེ་བ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྩེད་འགྲན་
ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཚང་
མ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། དམིགས་བསལ་དེང་དུས་ང་
ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་སྐྱབས་
བཅོལ་བའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཡོད་སྟབས།
མི་སྐྱོ་པོའི་ན་ཚ་ཀྲི་བིའི་ནད་གཞི་འདི་ད་དུང་
ཡང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཐོན་བཞིན་ཡོད། ཀྲི་
བི་དེའི་ནང་ནས་(MDR & XDR) དེ་དག་
ཧ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། XDR ནད་གཞི་
ཕོག་པའི་མི་དེ་སྨན་བཅོས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་
ན་ཕལ་ཆེར་གྲོངས་རྒྱུ་རེད། དེ་བཞིན་དཔལ་
འབྱོར་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ཟེར་ནའང་འགྲིག་པ།
དཔེར་ན། གཅིན་ནི་དང། ཁྲག་ཤེད། རྙིང་གི་
ན་ཚ་སོགས་ང་ཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྱབ་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
ལ་དབུལ་ཕྱུག་གཉིས་ཀའི་ན་ཚ་ཡོད། རྩེད་མོ་
དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་
ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སློབ་སྤྱིས་གསུངས་
པ་བཞིན་ཟས་བཅུད་སོགས་དེ་དག་ཚང་མར་
ཐུགས་སྣང་གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
རྣམ་པ་ཚོ་སློབ་གྲྭ་འདིར་གཙོ་བོ་ཤེས་ཡོན་ཆེད་
ཕེབས་པ་རེད། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༢ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དབུ་འབྱེད་
མཛད་ཅིང། རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་དང་བོད་ཁྱིམ་སྤྱི་

ཡོངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་གནང་
གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་ཐོན་
མཁན་ཚོ་གང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་གལ་
ཆེ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་ཉར་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། གཞི་རྩའི་ད་ལོའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་
འཛིན་རིམ་ ༡༢ ཀྱི་ཡིག་རྒྱུགས་གྲུབ་འབྲས་
ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་
རེད། ན་ནིང་ལོར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཡན་ལོན་
མཁན་སློབ་ཕྲུག་ ༤ བྱུང་ཡོད་པ་དང་འདི་ལོར་
སློབ་ཕྲུག་ ༡༣ བྱུང་ཡོད། ན་ནིང་ལོར་བརྒྱ་ཆ་
༧༠ ནས་ ༧༥ ལོན་མཁན་ ༢༤༢ བྱུང་ཡོད་
པ་དང་། འདི་ལོ་ ༣༤༥ བྱུང་ཡོད། ད་བར་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་བརྒྱ་
ཆ་ ༩༥ ལོན་མཁན་བྱུང་མེད། འདི་ལོ་མ་སུ་
རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སློབ་མ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྐྱིད་
ལགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥།༤ ལོན་ཐུབ་པ་བྱུང་
ཡོད། ཁོང་རང་ལ་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་ཡོན་ཡང་
ཐོབ་ཡོད། དེས་ག་རེ་བཏོན་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།
ཕ་མ་དང་སློབ་ཕྲུག་ནས་ཤེས་ཡོན་ལ་ཐུགས་
སྣང་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱིར་
སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ངོས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འབད་
བརྩོན་དང་། ཡང་སྒོས་དགེ་ལས་ཕ་མ་ཡོངས་
ཀྱིས་འབད་བརྩོན་གནང་གི་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་
གསལ་པོ་རེད། དེར་བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤
པའི་ཐོག་ནས་དགའ་བསུ་དང་སྦྲགས་བསྔགས་
བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེངས་
འདིའི་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ཤེས་ཡོན་
གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་
བསྒྲགས་གནང་ཡོད། དེས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་
ཅེ་ན། ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་དེར་
མཐོང་གནང་གི་ཡོད་པ། དེ་གཞིར་བཟུང་དགེ་
རྒན་དང་ལས་བྱེད་རྣམ་པ་ཚོས་འབད་བརྩོན་
གནང་བ་དེར་བསྔགས་བརྗོད་དང་སྦྲགས་
ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཤེས་ཡོན་དེ་རྩ་
དོན་རྩོད་མཁན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡིན་པར་
བརྟེན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མ་རྩ་ཆེ་ཤོས་དེ་
ཆགས་ཡོད། ཤེས་ཡོན་འདི་གཙོ་བོར་གཞིར་
བཞག་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་དང་དགེ་ལས་སློབ་
ཕྲུག་ཡོངས་ནས་འབད་བརྩོན་གནང་མཁར་སྤྱི་

ཚོགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤེས་
ཡོན་ཡོད་པའི་མི་སྣ་མང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་མ་ཟད། ཁྱད་ལས་པ་དང་རིགས་གཅིག་རྐང་
འཛིན་གནང་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྒྲུབ་བསྟུན།
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་ཁང་ཚན་ནང་ཁུལ་རྒྱུག་
མཆོང་འཕེན་གསུམ་གྱི་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༢༢
པ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་། དེ་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་རྩེད་འགྲན་པ་ལེགས་
ཤོས་ཀུན་དགའ་གཡུ་ཐོག་ལགས་ཀྱིས་དཔལ་
འབར་སྒྲོན་མེ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་རྗེས། སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་
ཁྱབ་རྒན་བདག་ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་དང་པདྨ་
ལྷ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱིས་རྩེད་འགྲན་གྱི་དམ་བཅའ་
ཕུལ། དེ་ནས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་རྔ་རོལ་དང་བཅས་ཕུལ་ཡོད། དེ་བཞིན་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བུ་རྒན་པ་མི་ཊར་ ༨༠
གདོང་བཀག་རྒྱུག་ཤར་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་
དང་བུ་མོ་རྒན་པ་མི་ཊར་ ༨༠ གདོང་བཀག་རྒྱུག་
ཤར་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་རྩེད་འགྲན་པ་ཚོར་
བྱ་དགའ་དང་གཟེངས་རྟགས་གནང་ཡོད་པ་མ་
ཟད། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་
སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་འགྲེམས་སྟོན་
ཞིག་ཀྱང་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།